

ಶ್ರೀಭಾಗವತೋ

ತುಳುವಿನ ಆದಿಕಾವ್ಯವೆನಿಸಿದ ತುಳುಭಾಗವತವು¹ 'ವಿಷ್ಣುತುಂಗ' ಕವಿಯ ಒಂದು ಅಪೂರ್ವಕೃತಿ. ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಟಸಾಹಿತ್ಯವೇ ಇದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಊಹೆಯನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಿ ಕಾವ್ಯರಚನೆಗೆ ಈ ಭಾಷೆ ತೊಡಕಾಗದು ಎಂದು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಿ ತೋರಿಸಿದ ವಿಷ್ಣುತುಂಗನ ಸಾಹಸ ಶ್ಲಾಘನೀಯ.

ಜನಪದಕಾವ್ಯಗಳಿಗೆ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲ. ಭೂತಾರಾಧನೆಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡ ನೂರಾರು ಪಾಡ್ಡನಗಳು, ವ್ಯವಸಾಯದ ಹಾಡುಗಳು (ಓಬೇಲೆ ಪದಗಳು) ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಮನೋರಂಜನೆಯ ಗೀತೆಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಜೀವಂತವಾಗಿವೆ. ಕಥೆ, ವರ್ಣನೆ, ಗಾತ್ರ, ಶೈಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತವೂ ರಮ್ಯವೂ, ವೈವಿಧ್ಯಮಯವೂ ಆದ ಪಾಡ್ಡನಗಳ ಪ್ರಪಂಚ ತುಳುಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವಿಭಾಗವೇ ಆಗಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೊರತಾದ ಹಾಗೂ ಸಂಪೂರ್ಣವ್ಯತ್ಯಸ್ತವಾದ ಒಂದು ವಿನೂತನ ಸಾಹಿತ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತುಳುಭಾಗವತ ನಾಂದಿಹಾಡುತ್ತದೆ.

ಹಳಗನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಗಳಂತೆ ಸುಪುಷ್ಟವೂ ವಿಸ್ತಾರವೂ ಆತ ತುಳುಭಾಗವತ ಮಹಾ ಕಾವ್ಯವು ಹಲವಾರು ಅಂಶಗಳಿಂದ ಮನನೀಯವಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಭಾಷೆಯೇ ಹಳೆಯ ಕಾಲದ್ದು. ಇಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರುವ ತುಳು, ಈಗ ಮಾತಾಡುವ ತುಳು ಭಾಷೆಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದುದು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹಳಗನ್ನಡ ಇದ್ದಂತೆ, ತುಳುವಿನಲ್ಲೂ 'ಹಳೆಯ ತುಳು' ಎಂಬ ಪ್ರಭೇದವನ್ನು ಈ ಕೃತಿಯ ಮೂಲಕ ನಾವು ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

ನಮ್ಮ ಪಾಡ್ಡನಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಹಳೆಯದೆ. ಆದರೆ, ಅದರ ಭಾಷೆ, ಹಾಡುವವನ ಭಾಷೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ - ಎಂಬ ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ನಾವು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹಳೆಯ ಪದಗಳು ನಮಗೆ ಕಾಣಿಸಿಬಹುದಾದರೂ, ಸಮಗ್ರ ವಾಕ್ಯರಚನೆಯ ಪ್ರಾಚೀನರೂಪವು ಅಲ್ಲಿ ಸಿಗಲಾರದು. ತುಳುಭಾಗವತವು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಅಪೂರ್ವವಾಗಿದ್ದು 'ಹಳೆಯ ತುಳು'ವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧೀಕರಿಸುವ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಸಾಹಿತ್ಯಕೃತಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ ಕಾವ್ಯದ ಸಮಷ್ಟಿರೂಪವನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿದಾಗ, ಇದರ ಪ್ರೌಢತೆಯನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶಿಸಿದಾಗ, ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಇದೊಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಬೇರೆಯೂ ಕೆಲವು ಸಾಹಿತ್ಯಕೃತಿ ಗಳು ರಚಿತವಾಗಿರಬಹುದು² ಎಂಬ ಊಹೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದು ಅಸಹಜವೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ, ಇದು ತುಳುವಿನ 'ಏಕೈಕ ಕೃತಿ' ಎಂಬ ನಿಲುಗಡೆಗೆ ಬರಲು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತುಳುವಿನಲ್ಲೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಶಿಷ್ಟಸಾಹಿತ್ಯರಚನೆ ನಡೆದಿರಬಹುದೆ - ಎಂಬ ಸಂಶಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯ ಕಾವ್ಯಭಾಷೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯಕೃಷಿ ನಡೆಯದ ಒಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮೊತ್ತಮೊದಲಿಗೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಪ್ರೌಢಕಾವ್ಯ ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ದುರ್ಲಭವೇ ಸರಿ.

¹ {ಈ ಭಾಗವತ ಕೃತಿಯು ತುಳುವಿನ ಆದಿಕಾವ್ಯ ಹೌದೇ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯದು. ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಬರೆಯುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇದೊಂದೇ ಕಾವ್ಯ ಉಪಲಬ್ಧವಿದ್ದುದರಿಂದ ಮತ್ತು ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಾಚೀನವಾದುದರಿಂದ 'ಆದಿಕಾವ್ಯ'ವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇತರ ಪ್ರಾಚೀನ ತುಳುಕೃತಿಗಳ ಉಪಲಬ್ಧಿಯ ಅನಂತರ ಪುಣೆಂಚತ್ತಾಯರು ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬದಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತುಳುಮಹಾಭಾರತದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಪುಣೆಂಚತ್ತಾಯರು ಸ್ಪಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೃತಿಗೀಗ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿ 'ತುಳುಭಾಗವತ'ವೆಂಬ ಹೆಸರು ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಪುಣೆಂಚತ್ತಾಯರು 'ಶ್ರೀಭಾಗವತೋ' ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕವಿಕೊಟ್ಟ ಹೆಸರು 'ಶ್ರೀಭಾಗವತಾರ್ಥೋ' ಎಂದಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಖ್ಯಾತ ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ಡಾ. ಎ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್ಯರು ಮೊದಲು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದು (ತುಳುವ, ಜನವರಿ-ಜೂನ್ 1984) ಅನಂತರ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂಪಾದಕ ಮತ್ತು ಡಾ. ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜರು ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ತುಳುಮಹಾಭಾರತವು ತುಳುಭಾಗವತಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ರಚನೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಲಾಗಿದೆ. -ಡಾ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಬೆಳ್ಳೂರು.}

² ತುಳುಭಾಗವತದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಶ್ರೀ ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಂಞ್ಣಣ್ಣ ರೈಗಳು ತಿಳಿಸಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಒಂದು ಸಾಹಿತ್ಯರೂಪವಾಗಲಿ, ಕಲಾಪ್ರಕಾರವಾಗಲಿ, ರಾಜಾಶ್ರಯದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ವಿಲ್ಲದೆ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರುವುದು ಕಷ್ಟ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ತುಳುಕವಿಗಳಿಗೆ ಇಂಥ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಸಿಗದೇ ಹೋಯಿತೇ? ಹಾಗಾಗಿ ತುಳುವಿನ ಪ್ರಾಚೀನಕೃತಿಗಳು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಾರದೆ ಹೋದುವೆ? ಏನಿದ್ದರೂ, 'ಏಕೈಕಹಸ್ತಪ್ರತಿ'ಯಾಗಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಈ ಕಾವ್ಯವು ಶತಮಾನಗಳ ಅಜ್ಞಾತವಾಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ, ಈಗಲಾದರೂ ಸಹೃದಯವಿದ್ವಾಂಸರ ಮುಂದೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಾದುದು ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ.

ವಿಷ್ಣುತುಂಗನಿಗೆ ಈ ಕಾವ್ಯಪ್ರೇರಣೆ ಎಲ್ಲಿಂತ ಬಂತು? ಆತನ ಮುಂದೆ ಕವಿ ಚಾಟುವಿಠಲನಾಥನ 'ಕನ್ನಡಭಾಗವತ'ವಂತೂ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಮೇಲಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಗವತ ವನ್ನೂ ಆತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಗಿಸಿಕೊಂಡವನೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ-ಕನ್ನಡ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರಬುದ್ಧಪಾಂಡಿತ್ಯವಿರುವ ವಿಷ್ಣುತುಂಗನು ಇವೆರಡನ್ನೂ ಸಮತೋಲದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿ, ತನ್ನದೇ ಆದ ಒಂದು ಕಾವ್ಯಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂದು ಆತನ ಕಾವ್ಯ ಪರಿಶೀಲನೆಯಿಂದ ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಗವತದ ಬಗೆಗೆ ಅವನಿಗಿರುವ ಒಲವನ್ನು ಅವನ ಪ್ರಾರಂಭದ ನಾಂದೀಪದ್ಯಗಳೇ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬಲ್ಲವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಭಾಗವತದ ಕವಿಹೃದಯದ ಪ್ರತಿಚ್ಛಾಯೆಯಿದೆ:

ಜನ್ಮಾದ್ಯಸ್ಯ ಯತೋಽನ್ವಯಾದಿತರತಶ್ಚಾರ್ಥೇಷ್ವಭಿಜ್ಞಃ ಸ್ವರಾಟ್
ತೇನೇ ಬ್ರಹ್ಮಹೃದಾ ಯ ಆದಿಕವಯೇ ಮುಹ್ಯಂತಿ ಯತ್ ಸೂರಯಃ |
ತೇಚೋವಾರಿಮೃದಾಂ ಯಥಾ ವಿನಿಮಯೋ ಯತ್ರ ತ್ರಿಸರ್ಗೋ ಮೃಷಾ
ಧಾಮ್ನಾ ಸ್ವೇನ ಸದಾ ನಿರಸ್ತಕುಹಕಂ ಸತ್ಯಂ ಪರಂ ಧೀಮಹಿ ||

ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಗವತದ ಈ ಶ್ಲೋಕವು ಅತ್ಯಂತಪ್ರಸಿದ್ಧವೂ ತತ್ತ್ವಾರ್ಥ ಗರ್ಭಿತವೂ ಆದುದು - ಎಂಬುದು ವಿದ್ವಾಂಸರೆಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯ. ಈ ಶ್ಲೋಕ ವನ್ನು ದ್ವೈತ, ಅದ್ವೈತ ಹಾಗೂ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತಪಂಥದವರು ತಂತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮಂಡನೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇದು ಪರಬ್ರಹ್ಮವಸ್ತುವಿನ ಸ್ತುತಿ. ಇಲ್ಲಿ ಪೌರಾಣಿಕವಾದ ಯಾವುದೇ ದೇವರ ಹೆಸರಿಲ್ಲ; ತತ್ಸಂಬಂಧವಾದ ವರ್ಣನೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಹಾಗೂ ಪ್ರಪಂಚಾತೀತವಾದ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಅಪಾರಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪರಮಾತ್ಮನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನೂ ಆತನ ಅನಂತಪ್ರಭಾವವನ್ನೂ ವಿವರಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಆ 'ವಸ್ತು'ವನ್ನು 'ಪರಸತ್ಯ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಶ್ಲೋಕದ ಕೊನೆಯ ಸಾಲಿನ 'ಸತ್ಯಂ ಪರಂ ಧೀಮಹಿ' ಎಂಬ ವಾಕ್ಯವು ಗಾಯತ್ರಿಯ ಸಾದೃಶ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಗವತದ ಪ್ರಾರಂಭದ ಈ ಧ್ಯಾನಶ್ಲೋಕದ ಆಶಯವನ್ನೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ, ವಿಷ್ಣುತುಂಗನೂ ತನ್ನ ಕಾವ್ಯಾರಂಭದ ನಾಂದೀಪದ್ಯವಾಗಿ ಆಯ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ:

ಜನ್ಮಾದಿಕುಳಾಯಿ ತ್ರಿಸರ್ಗೋಮಿನೀ ಅರ್ಥಾದಿಸ್ವರಜ್ಞೇ
ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಕವೀಶ್ವರಸೂರಿಕುಳೂ ತನಿ ಪಿನ್ಹಿ ಪ್ರಕಾರೋ
ನಿರ್ಮೀತೆರ್ ವಾರಿತ ತೇಜದೃಶಂ ಮೃತ್ವಿಂಡಪ್ರಕಾರೋ
ನಾಮ್ನಾಯ ನಿರಸ್ತಕುಹಚ್ಚಕ ಸತ್ಯ [ಪರಾತ್ಮಕ್] ವಂದೇ³

³ ಅರ್ಥಾದಿಸ್ವರಜ್ಞೇ - ಆಕಾಶಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನು; ಜನ್ಮಾದಿಕುಳಾಯಿ - ಸೃಷ್ಟಿ ಸ್ಥಿತಿ ಲಯಗಳಾಗಿರುವ; ತ್ರಿಸರ್ಗೋಮಿನೀ - ಸತ್ತ್ವರಜಸ್ತಮಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಜೀವ ಈಶ್ವರ ಜಡ ಸೃಷ್ಟಿಗಳನ್ನು; ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ - ಬ್ರಹ್ಮನೇ ಮೊದಲಾದ; ಕವೀಶ್ವರಸೂರಿಕುಳೂ - ಕವಿಪುಂಗವರೂ, ಜ್ಞಾನಿಗಳೂ; ತನಿ - ತನ್ನನ್ನು; ಪಿನ್ಹಿ ಪ್ರಕಾರೋ - ತಿಳಿಯುವ ಹಾಗೆ; ವಾರಿತ - ನೀರಿನ;

ಮಂಗಳಶ್ಲೋಕಾನಂತರ ಮೂಲಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ಬರುವ -

ಧರ್ಮಃ ಪ್ರೋಚ್ಛಿ ತಕೃತವೋಽತ್ರ ಪರಮೋ ನಿರ್ಮತ್ತರಾಣಾಂ ಸತಾಮ್
ವೇದ್ಯಂ ವಾಸ್ತವಮತ್ರ ವಸ್ತು ಶಿವದಂ ತಾಪತ್ರಯೋನ್ಮೂಲನಮ್ |
ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಗವತೇ ಮಹಾಮುನಿಕೃತೇ ಕಿಂ ವಾ ಪರೈರಿಶ್ವರಃ
ಸದ್ಯೋ ಹೃದ್ಯವರುದ್ಧ್ಯತೇಽತ್ರ ಕೃತಿಭಿಃ ಶುಶ್ರೂಷುಭಿಸ್ತತ್ಕ್ಷಣಾತ್ ||

ನಿಗಮಕಲ್ಪತರೋರ್ಗಲಿತಂ ಫಲಮ್
ಶುಕಮುಖಾದಮೃತದ್ರವಸಂಯುತಮ್ |
ಪಿಬತ ಭಾಗವತಂ ರಸಮಾಲಯಮ್
ಮುಹುರಹೋ ರಸಿಕಾ ಭುವಿ ಭಾವುಕಾಃ ||

- ಎಂಬ ಈ ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳ ಸಾರವನ್ನು ವಿಷ್ಣುತುಂಗನು ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾನೆ :

ಧರ್ಮಂಕುಳೆ ಸಾರೋಮಿ ತಾನ್ನಿನೆತ್ ವೇದಂತ ರಹಸ್ಯೋ
ನಿರ್ಮತ್ತರೆನೈನೈಲ ಪಿನ್ಕಿ ವಿಧಂ ತಾಪತ್ರಯನಾಶೋ
ಸನ್ಮಾರ್ಗೋಮಿ ಚೂಪೋಸ್ವ ಭಾಗವತಂ ರಚಿತ್ತಿನ ವ್ಯಾಸ
ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞ ಮಹಾಮುನಿ ಶ್ರೀಚರಣಂಕಭಿವಂದಿತೋಳ್ಪೇ

ನಿಗಮೋನ್ಕಿನ ಕಲ್ಪ ತರುನ್ನುದಿಟ್ ಫಲೋಮಾಸ್ವೋಸಗ್ಪೀ
ಭಗವತ್ಕಥೆಯೆನ್ಕಿ ಮಹಾರಸೋಮೀ ಶುಕಯೋಗಿಮುನೀಂದ್ರೆ
ತಿಗೆಪಂತೆ ಮುಖಾಂಬುಜಂಟಾರಿತಯೇ ಯೀಲೋಕಜನಂಕ್
ಸೋಗಸಾಕಿ ಪ್ರಕಾರೋ ಪ್ರಕಾಶಿತ್ಣಾ ಗುರು ! ವಂದಿತೋಳ್ಪೇ

ಕನ್ನಡ ಭಾಗವತದ ಕರ್ತೃ ಚಾಟುವಿಠಲನಾಥನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಗವತದ ಈ ಮಂಗಳಾವತರಣಿಕೆಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು, ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಜಾಡಿನಲ್ಲೇ ತನ್ನ ಇಷ್ಟದೇವತಾಸ್ತುತಿಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿ, ಕಾವ್ಯರಂಭಮಾಡಿರುವನು.

‘ನಿಗಮಕಲ್ಪತರೋರ್ಗಲಿತಂ ಫಲಂ’ ಎಂಬ ಶ್ಲೋಕದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ವೇದವ್ಯಾಸರು “ಎಲೈ ರಸಿಕರಾದ ಭಾವುಕರೆ, ಈ ಭಾಗವತವೆಂಬ ಅಮೃತರಸವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಆಸ್ವಾದಿಸಿರಿ” ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ವಿಷ್ಣುತುಂಗನು “ಅಂತಹ ಮಹಾರಸವನ್ನು ಈ ಲೋಕದ ಜನರಿಗಾಗಿ ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿದ ಎಲೈ ಗುರುವೇ, ನಿನ್ನನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ” ಎಂದೂ, ಚಾಟುವಿಠಲನಾಥನು “ಭಾಗವತಫಲವನು ಜಗಕೆ ದಯೆಯಿಂದಿತ್ತ ಕರುಣಾಳುಗಳ ದೇವನು ಶುಕನು ಮಾಳೈ ಶುಭೋದಯವ ನಮಗೆ” ಎಂದೂ ವಿಭಿನ್ನರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವರು.

ತೇಜದೃಶಂ - ತೇಜಸ್ಸಿನ ರೂಪದ; ಮೃತ್ವಿಂಡ - ಮಣ್ಣಿನ ಪಿಂಡದ; ಪ್ರಕಾರೋ - ಈರೀತಿ; (ಸೃಷ್ಟಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು) ನಿರ್ಮೀತೆರ್ - ನಿರ್ಮಿಸಿದರೋ; ನಾಮ್ನಾ - ತನ್ನ ಸ್ವರೂಪ ಜ್ಞಾನದಿಂದ; (ಧಾಮ್ನಾ? - ತನ್ನ ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ) ನಿರಸ್ತಕುಹಚ್ಚಕ - ನಿರಸಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಾಯೆಯುಳ್ಳ (ಮಾಯಾತೀತನಾದ) ಸತ್ಯಪರಾತ್ಮಕ್ - ಸತ್ಯಸ್ವರೂಪನೂ, ಪರವಸ್ತುವೂ, ಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪಿಯೂ ಆದ; ಆಯ - ಆತನಿಗೆ (ಆ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನಿಗೆ) ವಂದೇ - ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಒಂದು ಮೂಲವಸ್ತುವಿನ ವಿಷಯಾನುವಾದವನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ, ಅನಂತರದ ಇಬ್ಬರು ಕವಿಗಳು ತಮ್ಮ ನಿರೂಪಣೆಯ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಚಾಟುವಿಠಲನಾಥನು ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ಭಾಮಿನಿಷಟ್ಪದಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದರೆ, ವಿಷ್ಣುತುಂಗನು ಸಂಸ್ಕೃತವೃತ್ತಗಳ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವನು. ಸುಮಾರು ಹದಿಮೂರು ಜಾತಿಯ ವಿವಿಧ ವೃತ್ತಗಳನ್ನು ಈ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಹೆಚ್ಚಿನವೂ ಆತನೇ ಕಂಡುಕೊಂಡ ಹೊಸ ವೃತ್ತಗಳು. ಹೀಗೆ, ಭಂದಸ್ಸು-ವಸ್ತು-ವರ್ಣನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನೂ ಸ್ವಂತಿಕೆಯನ್ನೂ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡ ವಿಷ್ಣುತುಂಗನ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಭೆ ಅಸಾಧಾರಣವಾದುದು.

ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಪರಾತ್ಪರವಸ್ತುವನ್ನೂ ವೇದವ್ಯಾಸಶುಕರನ್ನೂ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಸ್ತುತಿಸಿದ ಬಳಿಕ ವಿಘ್ನೇಶ್ವರನನ್ನು ಸಂಬೋಧಿಸಿ “ಪೊಸತಾಯಿ ಕವಿತ್ವೋಮಿ ವರ್ಣಿಪೆರ ಈರ್ ಎನ್ ಕ್ ಆತ್ಮೊಡು ಮೇಧೆ” ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅನಂತರದ ಸರಸ್ವತೀ ಸ್ತುತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷಾಪ್ರಬುದ್ಧತೆ ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದರೂ, ಅವನ ಸ್ವಂತಿಕೆಯ ಕಲ್ಪನೆ ತುಂಬ ಸೊಗಸಾಗಿದೆ:

ನಳಿನಾಸನೆರೆನ್ನಿ ಮಹಾಕುಳತಾ ನಡುವಂಟ್ ಪ ನಾಲ್
ನಳಿನಾಯತವಕ್ರಸುಕರ್ಣಿಕೇಣೀ ನಿಲ್ ತೇನ್ಯೊಸವುಪ್ಪೀ
ಕಳಹಂಸಮಹಾಗತವರ್ಣಶುಭೇ ನಳಿನಾಯತನೇತ್ರೇ
ತುಳುಭಾಷೆಕವಿತ್ವೊ ಪ್ರಸಾದಿಪುಲೇ ಮಮ ಜುಂಹೆಟ್ ವರ್ತ್

“ಬ್ರಹ್ಮನೆಂಬ ಒಂದು ಕೆರೆ, ಅದರ ಮೇಲುಗಡೆ ಆತನ ಮುಖವೆಂಬ ನಾಲ್ಕು ಕಮಲಕೋಶಗಳು. ಅವುಗಳ ನಡುವೆ ಉಪಸ್ಥಿತಳಾಗಿರುವ ಎಲೈ ಹಂಸವರ್ಣದವಳೆ, ನನ್ನ ನಾಲಗೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು, ತುಳುಭಾಷೆಯ ಕವಿತಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನನಗೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸು.”

ಇಲ್ಲಿ ಕವಿಯು ಸರಸ್ವತೀದೇವಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸದಿದ್ದರೂ, ಆಕೆಯೇ ಎಂಬ ಅರ್ಥಬರುವಂತೆ ಧ್ವನಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಬ್ರಹ್ಮನ ನಾಲ್ಕು ಮುಖಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವೇದಗಳು ಹುಟ್ಟಿದುವೆಂದೂ, ಆ ವೈದಿಕವಾಚ್ಯಯವೇ ಸರಸ್ವತಿಯಾಗಿದ್ದಾಳೆಂದೂ ಕವಿಯು ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಭಾಗವತವೆಂಬ ಈ ಅಪೂರ್ವಕೃತಿಯ ಸೃಷ್ಟಿ ಹೇಗಾ ಯಿತು - ಎಂಬುದನ್ನು ೯-೧೦ನೆಯ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕವಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಾನೆ.

“ಇದು ವೇದಸಾರವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದು ತಾತ್ತ್ವಿಕರಹಸ್ಯ. ಇದನ್ನು ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನು ನಾರದನಿಗೂ, ನಾರದನು ವ್ಯಾಸನಿಗೂ, ವ್ಯಾಸನು ಶುಕನಿಗೂ, ಶುಕನು ಪರೀಕ್ಷಿದ್ರಾಜನಿಗೂ ಉಪದೇಶಿಸಿದನು. ಮುಂದೆ ಇದನ್ನೇ ಸೂತನು ಶೌನಕಾದಿಋಷಿಗಳಿಗೆ ನೈಮಿಷಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸಿದನು.”

“ಈ ಕಥೆತರ್ಥೋಮಿ ನುಂಬು ಪರಲೋಕಹಿತಾರ್ಥೋಮಿ ಕನ್ನಡಿಟ್ ಆರಾಧ್ಯೆ ರೆಚೀತೆರ್ - ತೆರಿತೇನವೆಟೊಂಪೆ ಪಣ್ ಪೆನತ್ ತುಳುಭಾಷೆ ಕವಿತ್ವೊ” (ಪರಲೋಕಹಿತ ಸಾಧಕವಾದ ಇದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಕನ್ನಡಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ‘ಆರಾಧ್ಯೆ’ರು ರಚಿಸಿದರು. ಅದನ್ನೇ ನಾನೂ ಅರಿತುಕೊಂಡು ತುಳುಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ) ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ಕವಿ.

ಇಲ್ಲಿ ‘ಕನ್ನಡಿಟ್ ಆರಾಧ್ಯೆ ರೆಚೀತೆರ್’ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಚಾಟುವಿಠಲನಾಥನನ್ನೇ ಇರಬೇಕು. ಆತನಿಗೆ ಸದಾನಂದಯೋಗಿ ಎಂಬ ಹೆಸರೂ ಇರುವುದರಿಂದ ‘ಯೋಗಿ’ ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ‘ಆರಾಧ್ಯೆ’ ಎಂದು ಹೇಳಿರಲೂಬಹುದು. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಚಾಟುವಿಠಲ ನಾಥನ ಭಾಗವತದ ಪ್ರಭಾವವು, ವಿಷ್ಣುತುಂಗನ ಕಾವ್ಯದುದ್ದಕ್ಕೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕವಿಯು ತನಗಿಂತ ಹಿರಿಯರಾದ ಪೂರ್ವಕವಿಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ:

ಕಾಳಿದಾಸೆರ ಭಟ್ಟೆ ಭಾರವಿ ಮೇಘೆಯಡ್ಡ ಮಯೂರೆಯಾ

ಕಾಳಕಂಠಸಮಾನ ವ್ಯಾಸಕುಮಾರವ್ಯಾಸೇರ ವಾಲ್ಮೀಕೀ
ಕೋಳಿನಾತ ರೆಚೀತೆರಾದಿಟನಂತಶಾಸ್ತ್ರಪುರಾಣೋಮೀ
ಕೇಳಿಟೀನ್ಲ ವಂದಿತಾಕುಳೆ ವರ್ಣಿಪುಪ್ಪೆನತೀ ಕಥೆ

ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಕವಿಯಾಗಿ ನಮಗೆ ಸಿಗುವುದು ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನೊಬ್ಬನೆ. ಅಂತೂ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ
ಚಾಟುವಿಠಲನಾಥರ ಅನಂತರದ ಕವಿ ಈತನೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ತನಗೆ ಮಹಾಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯುವ
ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ತಾನು ಈ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿದ್ದೇನೆ - ಎಂಬುದನ್ನು ಆತ ಬಿನ್ನವಿಸಿಕೊಂಡ ರೀತಿ
ಮನೋಜ್ಞವಾಗಿದೆ:

ಕಂಕಣೀ ಕ್ಷಡತ್ತ್ವಿ ಬಾಲೆರ್ ಚಂದ್ರನಿಚ್ಚಿಪಿನಂದೊಮೆ
ಮಂಕಣೀ ತೆರಿಯಂತಿ ಮೂಢೆ ಸಮುದ್ರೋ ನೀಂದ್‌ಕ್‌ಣಂದೊಮೆ
ಕಂಕುಳೇನ್ಯಲ್‌ದಂತಿನಂಧಕೆ ವಿಂಧ್ಯೋ ಪ್ರಾಪಿಪಿನಂದೊಮೆ
ಶಂಕಿಪುಪ್ಪೆನತೀ ಕಥೇ ತೆರಿತೊಂಪೆ ವರ್ಣಿಪೆರಾಂದ್‌ತ್

ಇದೇ ಆಶಯವನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಆತ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವನು:

ನುಂಬು ನಿರ್ಮಿತನೆಡ್ಡ ಸತ್ಕವಿಮುಖ್ಯೆರೇ ಪದಪಾಂಸುವೀ-
ನಿಂಬುಟೀ ತಿಗಿತೊಂಡ್ ವಂದಿತ್ ಮಸ್ತಕೊಂಟ್‌ಪ ಸ್ಥಾಪಿತ್
ಅಂಬುಜಪ್ರಿಯನುಂಬುಟ್‌ ನಲಿಪುಪ್ಪಿ ಮೆನ್ನುಲಿತಂದೊಮೇ
ಸಂಭ್ರಮಿಪ್ಪೆನತೀ ಕಥೇ ತೆರಿತೊಂಪೆ ವರ್ಣಿಪೆರಾಂದ್‌ತ್

“ಈ ಹಿಂದೆ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆದ ಉತ್ತಮ ಕವಿಗಳ ಪಾದಧೂಲಿಯನ್ನು ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು
ಸೂರ್ಯನೆದುರು ಕುಣಿಯುವ ಮಿಂಚುಹುಳುವಿನಂತೆ, ನಾನು ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಲು ಅಳುಕುತ್ತೇನೆ.”

ಶ್ರೀಭಾಗವತೋನ್ನಿ ಮಹಾರ್ಣವಂತಾ ಕರೆತಂತ್‌ಟ್ ಪೋಸ್ವ್
ಆಭಾಸೆ ತನಂಗೈಟೊಂಪೆ ಜಲೋ ತಿಗಿತೊಂಡ್‌ಕ್‌ಣಂದೊ
ಸ್ವಾಭಾವೋ ಪಿನಂತೆ ರೆಚಿಪ್ಪೆನತೀ ತುಳುಭಾಷೆಟ್ ಪಾಕೊ
ಶ್ರೀಭಾರತಿ ನಿತ್ಯೋಮ ನೃತ್ತಿಪುಲೇ ಮಮ ಜುಂಹೆಟ್ ವರ್ತ್

“ಭಾಗವತವೆಂಬ ಸಮುದ್ರತೀರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು, ಭ್ರಾಂತನೊಬ್ಬನು ತನ್ನ ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ನೀರನ್ನು
ಎತ್ತಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ, ನಾನು ತುಳುಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಎಲೈ ಭಾರತಿದೇವಿಯೆ,
ನನ್ನ ನಾಲಗೆಯ ಮೇಲೆ ನಿತ್ಯವೂ ಬಂದು ನರ್ತಿಸು.”

ವೇದೊಂಕುಳೆ ಸಾರೊ ಪಿನ್‌ಪ್ಪಿ ಜನೋ ತುಳುಭಾಷೆಂದುವೆಂದ್
ಖೇದೀಪನನೇಪ್ಪೊಡು ಸೂಕ್ಷ್ಮಪುಟಾ ತೂವಹ್ನಿಯೆನ್‌ಪ್ಪೀ
ವಾದಂತುಳೆಯುಂಡಾ ವಿಕಲ್ಪಮತೀಯಯೆನಂದೊಮೆ ನಿತ್ಯೋ
ಶ್ರೀದೇವಕಿನಂದನಲೀಲೆಕುಳೀ ಕಥೆಕೋರ್ತಣ್ ಭೇದೊ

“ವೇದಗಳ ಸಾರವನ್ನು ಬಲ್ಲ ಜನರು ಇದು ತುಳುಭಾಷೆಯಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಖೇದಪದಬೇಕಾದದ್ದಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ‘ತೂ’ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ‘ವಹ್ನಿ’ಯೆನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಎಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಆ ಪದಗಳು ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವ ವಸ್ತು ಗಳು ಬೇರಲ್ಲವಷ್ಟೆ. ಅದೇ ರೀತಿ, ತುಳುಭಾಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಇದು ಕೃಷ್ಣನ ಮಹಿಮೆಯ ಕಥೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಬೇರೆಯೇ ಎಂಬ ಭೇದಭಾವನೆಗೆ ಎಲ್ಲಿದೆ ಅವಕಾಶ?” ಎಂದು ಕವಿ ಸಹೃದಯರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇದು ತುಳುಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನಾದರವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವವರಿಗೆ ಕವಿಯು ಕೊಡುವ ಉತ್ತರ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಲು ಕವಿಗೆ ಚಾಟುವಿರಲನಿಂದಲೇ ಪ್ರೇರಣೆ ಸಿಕ್ಕಿರಬೇಕು. ಆತನೂ ಸಹ ‘ಕನ್ನಡದ ನುಡಿಯಿಂದವಜ್ಞಾಪನ್ನರಾಗದಿರಕಟ ದರ್ಪಣ ಕನ್ನಡಿಯಿದೆಂದೆನಲದಾವುದು ಕೊರತೆ ನೋಡುವಡೆ’ ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ.

ಕವಿಚರಿತ್ರೆ:

ಕವಿ ಪೀಠಿಕಾರೂಪವಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ ಬಳಿಕ, ತನ್ನ ಸ್ವಂತವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಉಪಕ್ರಮಿಸುತ್ತಾನೆ:

ಗುರುಕನ್ನಿಟ್, ತಾಲಿಟ್ ಚಂದ್ರಮೆಯಾ ಬುಧೆ ಧಾರಣಿಪುತ್ರೇ
ವರಭಾಸ್ಕರೆ ಚೇಳ್‌ಟ್, ಸೂರ್ಯಜೆಲಾ ಚಾಪೊಂಟಣೆಸ್ವೆಪ್ಪಾ
ಉರಗೇ ಮಕರೊಂಟ್‌ಪ ಕರ್ಕಿಟ್‌ಪಾ ಶಿಖಿ, ತುಂಗಕುಲೊಂತಾ
ಧರಣೀಸುರೆ ವಿಷ್ಟು ರೆಚೀತಿ ಕಥೇ ಶ್ರೀಭಾಗವತಾರ್ಥೊ

ಇದು ಕವಿಯ ಜಾತಕವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಪದ್ಯ.⁴ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ‘ತುಂಗಕುಲದ ಧರಣೀಸುರ ವಿಷ್ಟು ರಚಿಸಿದ ಕಥೆ’ ಎಂದು ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಕವಿಯು ಜಾತಕವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಉದ್ದೇಶವೇನೆ ಇದ್ದರೂ, ಇದು ಕಾಲನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಅತ್ಯುಪಯುಕ್ತವಾದ ಒಂದು ದಾಖಲೆಯಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಇತರ ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ಕವಿಯು ತನ್ನ ಜಾತಕವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿಕೊಂಡ ಇಂತಹ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಬೇರೆಲ್ಲೂ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಕವಿಯ ಜಾತಕಕುಂಡಲಿ ಹೀಗಿದೆ:

ಠ	ಠ	ಠ	ಠ
ಚಂದ್ರ			ಕೇತು
ರಾಹು			ಠ
ಶನಿ	ಬುಧ ರವಿ, ಕುಜ	ಠ	ಗುರು

⁴ {ಇದು ಕವಿಯ ಜಾತಕವಲ್ಲವೆಂದೂ ಕಾವ್ಯರಚನೆಯ ಕಾಲನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡುವ ಗ್ರಹಸ್ಥಿತಿಯ ನಿರೂಪಣೆಯೆಂದೂ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂಪಾದಕ ಮತ್ತಿತರ ಪಳಂತುಳು ಸಂಶೋಧಕರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇತರ ಉಪಲಬ್ಧ ಪ್ರಾಚೀನ ತುಳುಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ವಿಧಾನವನ್ನನುಸರಿಸಿದುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅದು ತುಳು ಕವಿಗಳ ಪದ್ಧತಿಯಿದ್ದಿರಬಹುದು. -ಡಾ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಬೆಳ್ಳೂರು.}

“ಈ ಜಾತಕದ ಆಧಾರದಂತೆ ವಿಷ್ಣುತುಂಗನು ಹುಟ್ಟಿದ ವರ್ಷವು ಕ್ರಿ.ಶ. 1636 ಆಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಗುರುವು ಕನ್ಯೆಯಲ್ಲೂ, ಶನಿಯು ಧನು ರಾಶಿಯಲ್ಲೂ, ರಾಹುವು ಮಕರದಲ್ಲೂ ಇರಬಲ್ಲರು. ಚಂದ್ರನು ಇಪ್ಪತ್ತೇಳು ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಹೇಗೂ ಕುಂಭರಾಶಿಗೆ ಬರುವನು. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಕುಜರವಿಬುಧರು ವೃಶ್ಚಿಕದಲ್ಲೂ ಸಂಚರಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ. ಜಾತಕದಲ್ಲಿ ಕವಿಯು ಶುಕ್ರನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿಲ್ಲವಾದರೂ ಕಾಲನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಅದು ಬಾಧಕವಾಗದು. ಆದರೆ ಜ್ಯೋತಿಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿಚಾರವಾಗಿ [ಬ್ರಹ್ಮಗುಪ್ತ, ಆರ್ಯಭಟ, ಭಾಸ್ಕರಾಚಾರ್ಯ, ಗಣೇಶ ದೈವಜ್ಞ ಮುಂತಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರ] ವಿಭಿನ್ನಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕವಿಯು ಯಾವ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಈ ಜಾತಕವನ್ನು ರಚಿಸಿರುವನೆಂದು ಊಹಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ⁵ ಹಾಗೇನಾದರೂ ಮತಭೇದವಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೨ ವರ್ಷಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಬರಲೂ ಬಹುದು.

ಈಗ ನಾವು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಈ ಕಾಲಗಣನೆಯನ್ನು ಜ್ಯೋತಿಶಾಸ್ತ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪ್ರಕಾರ ೨೬೬ ವರ್ಷಗಳ ಗುಣಕದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹಿಂದೆ ಕೊಂಡುಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಯಾದರೂ, ವಿಷ್ಣುತುಂಗನ ಕಾಲವು ಅಷ್ಟು ಹಿಂದೆ ಸರಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈತನು ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ (ಕ್ರಿ.ಶ. 1430) ಹಾಗೂ ಚಾಟುವಿಠಲನಾಥನ (ಕ್ರಿ. ಶ. 1536) ಅನಂತರದವನು. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಕಾಲವು ಇನ್ನೂ ೨೬೬ ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಹಿಂದೆ ಹೋಗಲು ಖಂಡಿತ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏನಿದ್ದರೂ, ಈಗ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿರುವ ಜಾತಕದ ಕಾಲ, ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಚಾಟುವಿಠಲನಾಥರ ಕಾಲ - ಈ ಎರಡು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಆಧಾರಗಳಿಂದ ಈತನ ಕಾಲವು ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ.ಶ. 1636 ಎಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರಲು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಕವಿಯ ಹುಟ್ಟೂರು ಎಲ್ಲಿ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಆಧಾರಗಳಿಲ್ಲವಾದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಗೊಂಡ ತುಳುಭಾಷೆಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ, ಇದು ಕಾಸರಗೋಡು ಪರಿಸರದ ತುಳುವಿನ ಆಡುಮಾತಿಗೆ ಕೆಲವಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಮೀಪವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸ ಬಹುದು. ಕಾಸರಗೋಡು ಪ್ರದೇಶದ ಜನಪದರಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಅಪೂರ್ವವಾಗಿ ಬಳಕೆ ಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಪದ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಹೀಗಿವೆ :

- i) ಬೊಳ್ಳೊ, ಮೋಡೊ, ಗೆಂಡೊ, ಮಾರ್ಗೊ, ದಾರಪೀರೊ ಇತ್ಯಾದಿ ಒಕಾರಾಂತಗಳು-
- ii) ಲೆಕ್ಕಿ, ಗೆಂಗೆ, ಗೆಡಿ, ರೆಸೊ ಇತ್ಯಾದಿ ಪದಾದಿಯಲ್ಲಿ ಎಕಾರವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ವ್ಯಂಜನಗಳು -
- iii) ಹಾಗೆಯೇ ಸಾರ್ಪು (ದೇವರ ವಿಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಮಾಲೆಹಾಕು ಎಂಬರ್ಥದಲ್ಲಿ) ಪಡಿಪ್ಪು (ಕಲಿಯು ಎಂಬರ್ಥದಲ್ಲಿ), ಆಪು (ಪೋತೆ ಆಪು, ಒತ್ತತೆ ಆಪು, ಬರುವೆ ಆಪು - ಇತ್ಯಾದಿ) ಅತ್ (ಪೋವೋಡುತ್, ಬರೋಡುತ್ ಮಾಂಪೋಡುತ್ ಇತ್ಯಾದಿ) ಪದಗಳು -

ಈ ರೀತಿಯ ಪದಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಹಳೆಯ ತಲೆಮಾರಿನ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಅಪೂರ್ವವಾಗಿ ಕೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಕವಿಯು ಈ ಪ್ರದೇಶದವನು ಆಗಿರಬಹುದು ಎಂಬ ಊಹೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

⁵ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಜ್ಯೋತಿಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಶ್ರೀ ಕರಿಂಕ ಕೃಷ್ಣ ಬನ್ನಿಂತಾಯರು ತಿಳಿಸಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಪ್ರಕೃತ ಈ ಕಾಲ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಅವರು ಬಳಸಿದ ಮೂಲಾಂಕಗಳ ಗಣನೆ ಹೀಗಿದೆ -

ಕೇಂದ್ರ ಭಗಣ ದಿವಸಗಳು	ಭಗಣಾತಿಕ್ರಮಣ ಕಾಲಗಳು					
	ವರ್ಷ	ಮಾಸ	ದಿನ	ಘಟಿ	ದಶಾಂಶವರ್ಷಗಳು	
ರವಿ	- 365.25971	-	-	-	-	-
ಕುಜ	- 686.99647	1	10	17	6	(1.88084)
ಗುರು	- 4332.85922	11	10	10	28	(11.86241)
ಶನಿ	- 10762.94619	29	5	17	58	(29.46656)
ರಾಹುವಿನ ಭಾಗಾತ್ಮಕ ದಿನಗತಿ 05299	18	7	6	45	(18.60208)	

ಈ ತಾಡವಾಲೆ ದೊರೆತದ್ದು ಕಾಸರಗೋಡು ತಾಲೂಕಿನ ಮಧೂರು ಎಂಬಲ್ಲಿ. ಮಧೂರಿನ ಶ್ರೀ ಶಿವನಾರಾಯಣ ಶರಳಾಯರ ಕುಟುಂಬದವರು ತಮ್ಮ ಹಿರಿಯರ ಕಾಲದಿಂದಲೇ ಈ ತಾಡವಾಲೆಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದವರು. ಈ ಗ್ರಂಥದ ಕುರಿತು ಮೊದಲಾಗಿ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದವರೂ ಸಹ ಅವರೇ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಕವಿಯ ಕುರಿತು ಕೆಲವೊಂದು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲೂ ಅವರು ನನಗೆ ನೆರವಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕವಿಯು ಹೇರೂರಿನವನೇ?

ಕಾಸರಗೋಡು ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 'ಹೇರೂರು' ಎಂಬ ಒಂದು ಊರು ಇದೆ. ತುಳುವರು ಅದನ್ನು 'ಪೇರೂರು' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ತುಳುಭಾಗವತದ ಕೆಲವು ಅಧ್ಯಾಯಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪೇರೂರು ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಧ್ವನಿಸುವ ಸಾಲುಗಳಿವೆ.

i) ಬುದ್ಧೀಚ್ಛಂದೆನೋರ್ತ್ ವಿಚಾರಿಪುಟಾ ಸುಖಿತೆಡ್ಡಜಪಾಯೀ-
ನದ್ರೀಧರನಂಘಿನಿ ಸೇವಿಪೋಳೀ ಕ್ಷೀರಾಬ್ಧಿಪುರಂಟ್ ೨-೧-೪೧

ii) ಅಧ್ಯಾಯೊ ಚತುರ್ದಶೋಮೀಡೆಕುಂದೂ ಶ್ರೀಭಾಗವತಾರ್ಥೊ
ದುಗ್ಧಾಬ್ಧಿನಿವಾಸಪದಂ ಲೆಭಿಪೆಂದವು ಶಾಸ್ತ್ರಪ್ರಸಿದ್ಧೊ ೧-೧೪-೪೨

iii) ಬುದ್ಧೀಚ್ಛಂದೆನೋದ್‌ಸ್ವ ಸೂಕ್ತಿತ್‌ಂದೇ ನಿಲೆ ಪಿಂದಿ ಮನುಷ್ಯನ್
ಅಬ್ಧೀಪುರಿಟಾಸ್ವ ಸುಖೀಪೋಳಿಸ್ಪೇಂದವು ಶಾಸ್ತ್ರಪ್ರಮಾಣೊ ೩-೧೨-೩೬

iv) ಸಿದ್ಧಾಂತಿಕುಳೀಕ್ಷಿತ್‌ಣ್‌ದ್ವಿಯತ್‌ ನ್‌ಂದೆ ಸಾರೊರಹಸ್ಯೊ
ದುಗ್ಧಾಬ್ಧಿನಿವಾಸಿನಿ ಪೊರ್ದುರ್‌ವೇರ್‌ ನ್‌ಂದೆ ಸೇವಿತಿ ಜಂತು ೧-೮-೪೪

ಕವಿಯು ಇಲ್ಲಿ ಕ್ಷೀರಾಬ್ಧಿಪುರ, ಅಬ್ಧೀಪುರಿ, ದುಗ್ಧಾಬ್ಧಿನಿವಾಸ ಮುಂತಾದ ಪದಗಳಿಂದ ತನ್ನ ಹುಟ್ಟೂರಾದ 'ಪೇರೂರು' ಎಂಬ ಸ್ಥಳನಾಮವನ್ನು ವ್ಯಂಜಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವನೇ - ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿ ಮನನೀಯಾಂಶವಾಗಿದೆ. ಪೇರೂರಿನ (ತಾಡ ಎಂಬಲ್ಲಿ) ಅತಿಪುರಾತನವಾದ ಒಂದು ವಿಷ್ಣುಮೂರ್ತಿ ದೇವಾಲಯವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯೇ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ತುಂಗಕುಲನಾಮವುಳ್ಳ ಕೋಟಬ್ರಾಹ್ಮಣವಂಶಸ್ಥರ ಮನೆಗಳೂ ಇವೆ.

ಈಗ ಮಧೂರು ಪರಿಸರದಲ್ಲಿರುವ ತುಂಗಕುಲದವರು ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿಂದಲೇ ಹೋಗಿ ನೆಲೆಸಿದವರು ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಈತ ಪೇರೂರಿನವನಾಗಿರಲೂ-ಬಹುದು. ಕೋಟ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಮಾಜದವರ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ. ತುಳು ಮಾತೃಭಾಷೆ-ಯಲ್ಲದ ಒಬ್ಬ ಕವಿಯು, ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಲು ಮುಂದಾದುದು, ಕವಿಗೆ ತುಳುಭಾಷೆಯ ಮೇಲಿರುವ ಅಪಾರ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಮುದ್ದಣ ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿಯವರು ಮೂಲತಃ ತುಳುವರಾದರೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಕಾವ್ಯರಚನೆ ಮಾಡಿದರು. ವಿಷ್ಣುತುಂಗನು ಕನ್ನಡಿಗನಾದರೂ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದು ವಿಶೇಷವೇ ಸರಿ. ವಿಷ್ಣುತುಂಗನು ಕಾವ್ಯದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಜಾತಕವನ್ನು ಪದ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಈತನಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯಾನುಭವವಿತ್ತೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಒಂದು ಕಡೆ ಆತನು ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯದ ಆಧಾರ ಪ್ರಕಾರ ಮಳೆಬರುವ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಸಹ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ್ದಾನೆ.

“ಅರ್ಕಚಂದ್ರಬುಧೇಗುರೂ ಭೃಗುವಾದಿಯಾಸ್ತಿ ಗ್ರಹೇರ್ಕುಳು
ಕರ್ಕಟಂಟ್‌ಪ ನಿಲ್ಲ ಭೂಮಿಟ್ ವೃಷ್ಟಿ ವರ್ಷಿಪಿನಂದೊಮೆ....”

ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ, ಬುಧ, ಗುರು, ಶುಕ್ರ -ಮುಂತಾದ ಗ್ರಹಗಳು ಕರ್ಕಟಕರಾಶಿ ಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಧಾರಾಳ ಮಳೆಸುರಿಯುವುದು - ಎಂಬ ಈ ಮಾತು ಕವಿಯು ಜೋಯಿಸನಿರಬಹುದು ಎಂಬ ಊಹೆಗೆ ಪುಷ್ಟಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲೂ ಈತನಿಗೆ ಅಗಾಧವಾದ ಪಾಂಡಿತ್ಯವಿದ್ದಿರಬೇಕು. ವ್ಯಾಸ, ವಾಲ್ಮೀಕಿ, ಕಾಳಿದಾಸ, ಭಟ್ಟನಾರಾಯಣ, ಭಾರವಿ, ಮಾಘ, ಮಯೂರ ಮುಂತಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಕವಿಗಳನ್ನಂತೂ ಈತ ಸ್ತುತಿಸಿರುವನು. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಚಾಟುವಿರಲನಾಥರ ಕನ್ನಡ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಈತ ಅಧ್ಯಯನಮಾಡಿರುವನು. ತನ್ನ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣತನು. ಹೀಗೆ ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತ ತುಳು - ಎಂಬ ತ್ರಿಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಈತನು ಇಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರೌಢಕಾವ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು - ಎನ್ನಬಹುದು.

ತಾಡವಾಲೆಯ ಕಾಲ:

ಪ್ರಕೃತ ದೊರೆತಿರುವ ತುಳುಭಾಗವತದ ತಾಡವಾಲೆಯು ಕವಿಯ ಸ್ವಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಯಲ್ಲ. ಮೂಲಮಾತೃಕೆಯ ಪ್ರತಿಯನ್ನಾಧರಿಸಿ ಬರೆದ ಯಾವುದೋ ಪ್ರತಿಯಿರಬೇಕು⁶. ಈ ತಾಡವಾಲೆಗೆ ಪೋಣಿಸಿದ ಒಂದು ವಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಬರೆದಿದೆ-

“೭೦ನೆ ಯಿಸವಿ ಜನವರಿ ತಾರೀಕು ೯ ವಕೀಲ ಧಾರೇಶ್ವರ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನಾರಾಯಣ/ವೆಂಕಟರಮಣ ಹೆಬ್ಬಾರನು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟ ಇಳಿದಾರುವಾರು. ಪುತ್ತೂರು ಕಸ್ತ ಗ್ರಾಮ ಮೂಲಿ ನಂಬ್ರ ೭ನ ಹೆಬ್ಬಾರ ನಾರಾಯಣ ಕೃಷ್ಣಯೆಂಬ ಹೆಸರವನ(ದ?) ೩೧೯೧೫/೨ ಬೆರೆಜಿನ ಭೂಮಿ ಹಣಕ್ಕೆ ವಾಯಿದೆ ೧೮೯೯ ಇಸವಿ.”

ಈ ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ 1870ನೆಯ ಇಸವಿ ಎಂದು ಊಹಿಸಬಹುದಾದ ಒಂದು ಕಾಲಸಂಖ್ಯೆಯಿರುವುದರಿಂದ ತಾಡವಾಲೆಯ ಪ್ರತಿಯ ಕಾಲವು ತತ್ಸಮ ಕಾಲೀನವಾಗಿರಲೂಬಹುದು.

ತುಳುಲಿಪಿಯ ಹುಟ್ಟು ಮತ್ತು ವಿಕಾಸ:

ತುಳುಲಿಪಿ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ವೈದಿಕಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನೂ ಅನಂತರ ಲೌಕಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ವನ್ನೂ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಕೆಗೊಂಡಿತು. ವೈದಿಕಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಬರೆಯಲು ಬೇಕಾಗುವ ಉದಾತ್ತ, ಅನುದಾತ್ತ, ಸ್ವರಿತ ಮುಂತಾದ ಸಂಜ್ಞೆಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ರೂಪಿತವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಮಂತ್ರಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಪುಟಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಕನ್ನಡ ಅಂಕಗಳನ್ನೇ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕನ್ನಡನಾಡಿನ, ಎಂದರೆ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತುಳುವರು ಈ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಬಳಕೆಗೆ ತಂದರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. [ಗ್ರಂಥ ಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಗ್ರಂಥ ಲಿಪಿಯೆಂಬ ಹೆಸರಿತ್ತು ಎಂದೂ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ]⁷ ಅನಂತರ ಆರ್ಯಭಾಷೆಯಾದ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಬರೆಯಲು ಈ ಲಿಪಿಯು ಬಳಕೆಯಾದಾಗ ಇದಕ್ಕೆ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ‘ಆರ್ಯ ಎಲುತ್ತು’ ಎಂಬ ಹೆಸರು ರೂಢಿಗೆ ಬಂತು. ಆರ್ಯಎಲುತ್ತಿನ ರೂಪಾಂತರವೇ ಈಗಿನ ಮಲೆಯಾಳ ಲಿಪಿ⁸. ತುಳುಲಿಪಿಗೂ ಆರ್ಯಎಲುತ್ತೇ ಮೂಲವಾಗಿದೆ⁹. ಹಾಗಾಗಿ ತುಳು-ಮಲೆಯಾಳ ಲಿಪಿಗಳೊಳಗೆ

⁶ ಮೂಲಪ್ರತಿ ಜೀರ್ಣವಾದುದರಿಂದಲೋ ಅರ್ಥವಾಗದುದರಿಂದಲೋ, ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಕೆಲವು ಸಾಲುಗಳ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಈ ವಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

⁷ ‘ತೆಂಕನಾಡು’ ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆ - ದಾಮೋದರ ಬಾಳಿಗರ ಲೇಖನ, ಪುಟ 105

⁸ ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರಂ ಜಿ. ಪದ್ಮನಾಭ ಪಿಳ್ಳೆಯವರು ‘ಶಬ್ದತಾರಾವಲಿ’ಯಲ್ಲಿ ‘ಆರ್ಯಎಲುತ್ತು’ ಎಂದರೆ ಮಲೆಯಾಳ ಲಿಪಿಯ ಹಿಂದಣ ಹೆಸರು ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬರೆಯಲೂ, ಮುದ್ರಿಸಲೂ ಈಗ ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ಲಿಪಿಮಾಲೆಗೆ ಹಿಂದೆ ಆರ್ಯಎಲುತ್ತು ಎಂಬ ಹೆಸರಿತ್ತು ಎಂಬುದಾಗಿ ಶ್ರೀ ಅಂಬಲತ್ತರಂ ಉಣ್ಣಿಕೃಷ್ಣನ್ ನಾಯರ್ ‘ವಿಶ್ವವಿಜ್ಞಾನಕೋಶ’ (Malayalam Encyclopaedie): ಸಂಪುಟ - 3, ಪುಟ - 206ರಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪರಸ್ಪರಸಾಮ್ಯವಿದ್ದು, ಇವು ಸಗೋತ್ರಲಿಪಿಗಳಾಗಿವೆ. ತುಳುಲಿಪಿಯನ್ನು ಕೇರಳದಲ್ಲಿ 'ತುಳು ಮಲಯಾಳಂ' ಲಿಪಿಯೆಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲೂ ಕೇರಳದಲ್ಲೂ ಈ ಲಿಪಿಶೈಲಿಯು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿತ್ತು.

'ಆರ್ಯಏಱುತ್ತು' ಎಂಬ ಲಿಪಿಶೈಲಿಯು ಕ್ರಿ.ಶ. 9ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಅನಂತರ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂತು - ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. 12ನೆಯ ಶತಮಾನಕ್ಕಾಗುವಾಗ ಮಲಯಾಳ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪ್ರಭಾವವು ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತಡವನ್ನು ಹೇರಿತೆಂದೂ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಲಯಾಳ ಮಿಶ್ರವಾದ 'ಮಣಿಪ್ರವಾಳ' ಶೈಲಿಯು ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ರೂಪತಾಳಿತೆಂದೂ, ಅದು ತನಕ ಕೇರಳ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬರೆಯಲು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕೇವಲ ಮೂವತ್ತು ಅಕ್ಷರಗಳುಳ್ಳ ವಟ್ಟಿಱುತ್ತು ಲಿಪಿಯು ಸಂಸ್ಕೃತಭೂಯಿಷ್ಯವಾದ ಆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬರೆಯಲು ಅಪರ್ಯಾಪ್ತವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದ ಕಾರಣದಿಂದ ಆಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಐವತ್ತೊಂದು ಅಕ್ಷರಗಳುಳ್ಳ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಲಿಪಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಯಿತೆಂದೂ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಆರ್ಯಏಱುತ್ತಿನ ಪೂರ್ವರೂಪವು ಕ್ರಿ.ಶ. 832ರ ವಾಳಪಳ್ಳಿ ಶಾಸನದಲ್ಲಿದೆ¹⁰ ಆರ್ಯಏಱುತ್ತಿನ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ರೂಪವನ್ನು ಕ್ರಿ.ಶ. 1236ರ ಮಣಲಿಕ್ಕೇರ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಕ್ರಿ.ಶ. 1389ರಲ್ಲಿ ಬರೆದ 'ದೂತವಾಕ್ಯ'ವೆಂಬ ಪ್ರಬಂಧವು ಪ್ರಕೃತ ಉಪ ಲಬ್ಧವಾದ ಆರ್ಯಏಱುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಮೊತ್ತಮೊದಲ ತಾಡವಾಲೆಯ ಗ್ರಂಥವಾಗಿದೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. 1678-1703ರ ನಡುವೆ ಹೋಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ೧೨ ಸಂಪುಟಗಳುಳ್ಳ ಹೋರ್ತುಸ್ ಇಂಡಿಕಸ್ ಮಲಬಾರಿಕಸ್ (Hortus Indicus Malabaricus) ಎಂಬ ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಗ್ರಂಥಸಮುಚ್ಚಯದಲ್ಲಿ ಆರ್ಯಏಱುತ್ತನ್ನು ಮೊದಲ ಬಾರಿ ಮುದ್ರಿಸಲಾಯಿತು.

ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಇತರ (ವಟ್ಟಿಱುತ್ತು, ಕೋಲೆಱುತ್ತು, ಮಲಯಾಣ್ಣ) ಲಿಪಿಗಳೆಲ್ಲ ಕ್ರಿ.ಶ. 19ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಶೂನ್ಯವಾಗಿ, ಬರವಣಿಗೆಗೂ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೂ ಆರ್ಯಏಱುತ್ತು ಮಾತ್ರ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಉಳಿಯಿತು. ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ವಿಭಿನ್ನರೀತಿಯ ರೂಪಾಂತರಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದ ಆರ್ಯಏಱುತ್ತೇ ಈಗಿನ ಮಲಯಾಳ ಲಿಪಿಯಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ¹¹ ಎಂಬುದು ಶ್ರೀ ಉಣ್ಣಿಕೃಷ್ಣನ್ ನಾಯರ್ ಅವರ ಲೇಖನದ ಸಾರಾಂಶವಾಗಿದೆ.

ಮಲಯಾಳ ಭಾಷೆಯ ಜನಕನೆಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯುಳ್ಳವನೂ, ಕಿಳಿಪ್ಪಾಡ್ ಎಂಬ ಮಲಯಾಳ ಕಾವ್ಯಪ್ರಕಾರದ ಆವಿಷ್ಕರ್ತನೂ ಆದ ಕ್ರಿ.ಶ. 16ನೆಯ ಶತಮಾನದ ತುಂಜತ್ ರಾಮಾನುಜನ್ ಎಳುತ್ತಚ್ಚನ್ ಎಂಬವನು ಮಲಯಾಳ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮೊತ್ತಮೊದಲಾಗಿ ಆರ್ಯಏಱುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು ಎಂಬೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇದೆ.

ಕ್ರಿ.ಪೂ. 2-3 ಶತಮಾನಗಳಿಗಿಂತ ಮೊದಲೇ ಆರ್ಯರು ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಕಾಲಿರಿಸಿದ ರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾದರೂ ಆರ್ಯಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿದ್ದು, ಕ್ರಿ.ಶ. ಐದನೆಯ ಶತಮಾನದ ಅನಂತರವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುವರೆಗಿನ ಕೇರಳದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಸಂಗಕಾಲವೆಂದು ಚರಿತ್ರಕಾರರು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಂಗಕಾಲವು ಹೆಚ್ಚುಕಡಮೆ ಕ್ರಿ.ಶ. ಒಂದರಿಂದ ಐದನೆಯ ಶತಮಾನದವರೆಗೆ ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗಿತ್ತು.

ಅನಂತರ ಕ್ರಿ.ಶ. 825ರ ವರೆಗೆ, ಒಂದನೆಯ ಚೇರಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವೆಂದೂ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಕ್ರಿ.ಶ. 1002ರ ವರೆಗೆ, ಕೇರಳವನ್ನು ಆಳಿದ ಕುಲಶೇಖರ ಅರಸರ ಪರಂ ಪರೆಯನ್ನು ಎರಡನೆಯ ಚೇರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವೆಂದೂ

⁹ "ಆರ್ಯದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಕಳುಡೆ ಪರಸ್ಪರ ಬಂಧಂ" ಎಂಬ ಮಲಯಾಳ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ಲಿಪಿಮಾಲೆಯ 6ನೇ ತಖ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಿರಿ.

¹⁰ Even in very old rock cut inscriptions one meets with Arya Ezhuthu in the form of a beginning salutation at least 'Swasthisri' etc. [ಪ್ರಾಚೀನ ಕೇರಳ ಲಿಪಿಕಳ್ - ಯಲ್. ಎ. ರವಿವರ್ಮಾ]

¹¹ ವಿಶ್ವವಿಜ್ಞಾನಕೋಶ : Malayalam Encyclopaedia: ಸಂಪುಟ - 3; ಪುಟ - 206

ಚರಿತ್ರಕಾರರು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕುಲ ಶೇಖರ ಅರಸರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಆರ್ಯಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಪಡೆಯತೊಡಗಿತ್ತು. ಅದುತನಕ ಕೇರಳದಲ್ಲಿದ್ದ ಹಲವಾರು ಜೈನಕ್ಷೇತ್ರಗಳೂ, ಬೌದ್ಧ ವಿಹಾರಗಳೂ ದೇವಾಲಯಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಹೊಂದಿದವು. ಅನೇಕ ಹೊಸ ದೇವಾಲಯಗಳೂ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡುವು. ಈ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ 'ಶಾಂತಿಗಾರ' (ಅರ್ಚಕ)ರಾಗಿ ತುಳುನಾಡಿನಿಂದ ಬಹುಮಂದಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಟುಂಬಗಳು ಕೇರಳಕ್ಕೆ ವಲಸೆಹೋದರು. (ತುಳುವಿನ ಮೂಕಾಂಬಿಗುಳಿಗ ಪಾಡ್ಡನದಲ್ಲಿ ಕೊಲ್ಲೂರಿನ ವಾಸು ಭಟ್ಟರು ಶಾಂತಿಪೂಜೆಗಾಗಿ ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಹೋದರೆಂಬ ವಿವರಣೆಯಿದೆ.)

ತುಳುನಾಡಿನಿಂದ ಬಂದ ಈ ಜನರನ್ನು 'ತುಳುನಂಬಿ'ಗಳೆಂದೂ, 'ಪೋತ್ತಿ' ಗಳೆಂದೂ ಅವರು ಕರೆದರು. ನಂಬಿಗಳಂತೆ ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಬಂದ ಇತರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಟುಂಬ ಗಳು ನಂಬೂದಿರಿಗಳು. ನಂಬಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದು 'ಎಂಬ್ರಾಂದಿರಿ'ಗಳೆನಿಸಿದರೆ, ಕೆಲವರು ರಾಜಾಶ್ರಯವನ್ನು ಪಡೆದು 'ಪೋತ್ತಿ' ಗಳಾದರು.

ತುಳುವರು ತಮ್ಮ ವೇದಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಆಚಾರವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಬರೆದಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಲು ಬಳಕೆಗೆ ತಂದ ಲಿಪಿಸಂಪ್ರದಾಯವೇ 'ತುಳುಲಿಪಿ'ಯೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆಯಿತು. ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಹಾಗೂ ಕಾಸರಗೋಡು ತಾಲೂಕಿನ ಹಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ತುಳುಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದುದೆನ್ನಲಾದ ವೈದಿಕವಿಷಯಗಳ ತಾಳೆಗರಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಈಗಲೂ ನಾವು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.¹²

ಶ್ರೀ ಯಲ್. ಎ. ರವಿವರ್ಮಾ ಅವರು 'ಆರ್ಯದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಬಂಧಂ' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ (ಪುಟ 10-11) 'ಆರ್ಯಲಿಪಿ' ಹಾಗೂ 'ತುಳು ಮಲಯಾಳಂ' ಲಿಪಿಗಳ ಅಭೇದವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಅವು ಹೇಗೆ ಕಾಲಾನುಗತವಾಗಿ ರೂಪಾಂತರವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾ ಬಂದುವು ಎಂಬುದನ್ನು ಶಿಲಾಶಾಸನಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ದಕ್ಷಿಣಭಾರತದವರು ಸಂಸ್ಕೃತಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಲಿಪಿಯೇ ಗ್ರಂಥಲಿಪಿ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಲಿಪಿಮಾಲೆಯು ದಕ್ಷಿಣಭಾರತವಿಡೀ ವ್ಯಾಪಿಸಿತ್ತು. ಇದುವೇ ಸ್ವಲ್ಪ ರೂಪಾಂತರವಾಗಿ 'ಆರ್ಯಎಳುತ್ತು' ಆಯಿತು. ವಿಜಯನಗರದ ಅರಸರ ಕಾಲದ ನಂತರವೇ ನಾಗರಲಿಪಿಯು ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದುದು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.¹³ ಈ ತುಳುಲಿಪಿಯೇ ಗಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ, ಅಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸದೊಂದಿಗೆ 'ತಿಗಳಾರ ಲಿಪಿ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದೆ.¹⁴

ತುಳುವರು ಅಥವಾ ದಾಕ್ಷಿಣಾತ್ಯರು ಈ ಲಿಪಿಶೈಲಿಯನ್ನು ಬಳಸಲು ಕಾರಣ ಅವರಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಪೂಜ್ಯಭಾವನೆ; ಎಂದರೆ ಈ ಲಿಪಿಶೈಲಿಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಕ್ಷರಗಳೂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರವಾಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಡುವುದೇ ಇದರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿತ್ತೆಂದರೆ, ಹಿಂದೆ ನಾಗರೀಲಿಪಿಯನ್ನು ಬಲ್ಲವರೂ ಸಹ ತುಳುನಾಡು ಮತ್ತು ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಗಳ ಬರವಣಿಗೆಗೆ ಈ ಲಿಪಿಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದುದಾಗಿ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಒಂದು ಮೂಲಲಿಪಿಯು ಅನೇಕ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭೇದಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿಕಾಸಹೊಂದಿ, ಅತ್ತ ಮಲಯಾಳಲಿಪಿಯಾಗಿ, ಇತ್ತ ತುಳುಲಿಪಿಯಾಗಿ, ಗಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ತಿಗಳಾರ ಲಿಪಿಯಾಗಿ ಸಹ ಪ್ರಚಾರಗೊಂಡುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.¹⁵

¹² ಕೊಚ್ಚಿ ಮಹಾರಾಜರಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿ ಮಠದಿಂದ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದುದೆನ್ನಲಾದ ದಾಖಲೆಪತ್ರ ಗಳಿದ್ದುವೆಂದೂ, ಅವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ 'ತುಳುಲಿಪಿ'ಯೆನ್ನುತ್ತಿದ್ದರೆಂದೂ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

¹³ ವಿಶ್ವವಿಜ್ಞಾನಕೋಶ; Malayalam Encyclopaedia : ಸಂಪುಟ 5, ಪುಟ 623

¹⁴ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿಯ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರಾಪುರ ಮಠದಲ್ಲಿ 'ತಿಗಳಾರಲಿಪಿ'ಯಲ್ಲಿ ಬರೆದುದೆನ್ನಲಾದ ಅನೇಕ ತಾಳೆಗರಿಯ ಗ್ರಂಥಗಳಿವೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

¹⁵ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿದ್ವಾಂಸನಾದ ಬರ್ನೆಲ(Burnell)ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ತುಳು ಅಕ್ಷರಮಾಲೆಯ ಚಿತ್ರವನ್ನು 'ತೆಂಕನಾಡು' (ಕಾಸರಗೋಡಿನಲ್ಲಿ 1948ರಲ್ಲಿ ಜರಗಿತ ಅಖಿಲ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ) ಸ್ಮರಣಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚಾರಣೆ:

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ.ಶ. 11ನೆಯ ಶತಮಾನದವರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ¹⁶ ಬಳಕೆಯಿತ್ತು. ತಮಿಳು-ಮಲಯಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಇದೆ. ತುಳುವಿನಲ್ಲೂ ಅದು ಇತ್ತೆಂಬುದು ತುಳುಭಾಗವತದ ತಾಡವಾಲೆಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ.ಶ. 11ನೆಯ ಶತಮಾನದ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ.ಶ. 17ನೆಯ ಶತಮಾನದ ವರೆಗೂ ಉಳಿದುಬಂದಿದೆ. ತುಳುಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯುಕ್ತವಾದ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ವನ್ನೋಳಗೊಂಡ ಕೆಲವು ಪದಗಳು ಹೀಗಿವೆ :

ಏಱ್ - ಏಳು; ಓಱಲ - ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ; ಜಾನೊಲೆ - ಏನು ಉಳಿಯಿತು; ಪಾವುಲೆ - ಜಿಗಣೆ; ತಿಂಗಱ್ - ತಿಂಗಳು; ಒಲೆ - ಹರಿಯು; ಪುಲೆ - ಲೋಪವಾಗು; ಘಲೆಯೆ - ಗಳಿಗೆ; ಇಂಬಲೆಪ್ಪು - ಊನಬರಿಸು (?); ಬುಱ್ಱೆಱ್ಱೆ - ಉಜ್ಜು ಇತ್ಯಾದಿ.

ಉಚ್ಚಾರಣೆವನ್ನೋಳಗೊಂಡ ಹಳೆಯ ತುಳುವಿನ ಕೆಲವು ಪದಗಳು ಹೊಸ ತುಳುವಿನ ಒಂದು ಪ್ರಭೇದದಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ಬದಲು ಕುಳವನ್ನೂ, ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಭೇದದಲ್ಲಿ ರೇಫವನ್ನೂ ಹೊಂದಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ.

ಹಳೆಯತುಳು

ಪುಱ್ಱೆಱ್ಱೆ
ಬುಱ್ಱೆಱ್ಱೆ
ಕಲೆಱ್ಱೆ
ಒಲೆಱ್ಱೆಱ್ಱೆ
ತಱ್ಱೆಱ್ಱೆ
ಕೊಱ್ಱೆ
ಬಲೆ

i) ಹೊಸತುಳು

ಪಳಯೆ
ಬುಱ್ಱೆಱ್ಱೆ
ಕಲೆಱ್ಱೆ
ಒಲೆಱ್ಱೆಱ್ಱೆ
ತಱ್ಱೆಱ್ಱೆ
ಕೊಱ್ಱೆ
ಬಲೆ

ii) ಹೊಸತುಳು

ಪರಯೆ
ಬುಱ್ಱೆಱ್ಱೆ (ಬುಱ್ಱೆಱ್ಱೆ)
ಕರಿಱ್ಱೆ (ಕರಿಱ್ಱೆಱ್ಱೆ)
ಒರಿಱ್ಱೆಱ್ಱೆಱ್ಱೆ (ಒರಿಱ್ಱೆಱ್ಱೆಱ್ಱೆ)
ತಱ್ಱೆಱ್ಱೆಱ್ಱೆಱ್ಱೆ (ತಱ್ಱೆಱ್ಱೆಱ್ಱೆಱ್ಱೆ)
ಕೊಱ್ಱೆ
ಬರಿ

ವಿಷ್ಣುತುಂಗನಿಗಿಂತ ಮೊದಲು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಭಾಗವತವನ್ನು ಬರೆದವನು ಚಾಟು ವಿಠಲನಾಥ. ಅವನ ಕಾಲಕ್ಕೇ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಬಳಕೆ ಬಿದ್ದುಹೋದರೂ, ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅದು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದರಿಂದ ವಿಷ್ಣುತುಂಗನಿಗೆ ಅದನ್ನು ಬಳಸದೆ ನಿರ್ವಾಹವಿಲ್ಲದಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಒಂದು ಅಕ್ಷರಸಂಕೇತ ವನ್ನು ಆತ ಕಂಡುಕೊಂಡನು. ಈ ಅಕ್ಷರಸಂಕೇತವು ಕನ್ನಡ ತಮಿಳು ಮಲಯಾಳಗಳ ರಚನಾಸಂಕೇತಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುವುದು ಇಲ್ಲಿಯ ವಿಶೇಷತೆ.

ಕಾಸರಗೋಡು ತಾಲೂಕಿನ ಅನಂತಪುರ ಎಂಬಲ್ಲಿರುವ ತುಳುಲಿಪಿಯ ಶಾಸನ ದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಬಳಕೆಯಿರುವುದನ್ನು ಡಾ. ಕೊ. ವ್ಯಾ. ರಮೇಶರು ಈಗಾಗಲೇ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಮಲಯಾಳದ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಹೋಲುತ್ತದೆ. ತುಳುಲಿಪಿಯು ಅನೇಕಾಂಶ ಗಳಲ್ಲಿ ಮಲಯಾಳವನ್ನೇ ಹೋಲುವುದರಿಂದ ಅಥವಾ ಮಲಯಾಳದ ಸಗೋತ್ರಲಿಪಿ ಯಾದುದರಿಂದ ವಿಷ್ಣುತುಂಗನು 'ಉಚ್ಚಾರಣೆ'ವನ್ನು ರೂಢಿಯ ಮಲಯಾಳದಿಂದಲೇ ಪಡೆಯ ಬಹುದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವನು ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಹೊಸ ಅಕ್ಷರ ಸಂಕೇತ ವನ್ನು ಆತ ಎಲ್ಲಿಂದ ತಂದನು? ತಾನೇ ಹೊಸತಾಗಿ ಕಂಡುಕೊಂಡನೇ? ಅಥವಾ ಆತನಿಗಿಂತಲೂ ಹಿಂದೆ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಈ ಅಕ್ಷರದ ಬಳಕೆಯಿತ್ತೇ? ಅಕ್ಷರದ ಬಳಕೆ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಇದ್ದಿರಬೇಕಷ್ಟೆ! ಆಗ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯೂ ಸಾಹಿತ್ಯಕೃಷಿ ನಡೆದಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಊಹೆಗೆ ಪುಷ್ಟಿ ದೊರೆತಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತೂ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ

¹⁶ ಡಕಾರ ಹುಟ್ಟುವ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಒತ್ತಿ ಉಚ್ಚರಿಸಿದರೆ, ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಹುಟ್ಟುವುದು - ಕೇಶಿರಾಜ

ನಾವು ಇನ್ನಷ್ಟು ಪರಿಶೋಧಿಸಬೇಕಾದದ್ದಿದೆ. ವಿಷ್ಣುತುಂಗನು ಬಳಸಿರುವ ಉಚ್ಚಾರದ ಸಂಕೇತವು ತುಳು ಅಥವಾ ಮಲಯಾಳ ಲಕಾರದ ತುದಿಗೇ ಇನ್ನೊಂದು ಸುಳಿ ಕೊಟ್ಟಂತಿದೆ.

ಕುಳ ಮತ್ತು ಕ್ಷಗಳಿಗಾಗಿ:

ಉಚ್ಚಾರದಂತೆ ಕುಳ ಮತ್ತು ಕ್ಷಗಳೂ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದ್ದವು. ರಳಕುಳಗಳು ಪಲ್ಲಟವಾದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವ್ಯತ್ಯಾಸವುಂಟಾಗುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೂ ಇಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಉದಾ:-

ಉಳ

ಬಾಳ - ಜೀವಿಸು

ಎಳಿ - ಎಬ್ಬಿಸು, ಅಗೆದುತೆಗೆ

ತಳುವು - ಆಲಿಂಗಿಸು

ಕೊಳ - ಕೊಡು

ಪುಳಿ - ಹುಳು

ಕಳಿಪು - ಮುಗಿಸು

ಜಾನೊಳಿ - ಏನು ಉಳಿಯಿತು

ಕುಳ

ಬಾಳ್ - ಬೆಳೆಸು¹⁷

ಎಳಿ - ಸಾಧ್ಯವಾಗು¹⁸

ತಳುವು - ತಡಮಾಡು

ಕೊಳ್ - ಸಿಲುಕಿಸು, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು

ಪುಳಿ - ಹುಳಿ

ಕಳಿಪು - ಮಾಡು

ಜಾನೊಳಿ - ಏನು ಮಾಡಲಿ?

ಪ್ರಕೃತ ನಮಗೆ ದೊರೆತಿರುವ ತಾಡವಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಮಾಡುವಾಗ ಲಿಪಿಕಾರನು ಈ ಪ್ರಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವೆಡೆ ತಬ್ಬಿಬ್ಬಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಲಿಪಿಕಾರನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಉಚ್ಚಾರದ ಉಚ್ಚಾರ ಬಿದ್ದುಹೋದುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿರಬೇಕು. ಹಾಗಾಗಿ ಕೆಲವೆಡೆ ಉಳದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳವನ್ನು ಬರೆದುಹೋದ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ.

'ಸ್ವ' ಎಂಬ ಅಪೂರ್ವ ಲಿಪಿಸಂಕೇತ:

ತುಳುಭಾಗವತದ ಉದ್ದಕ್ಕೂ 'ಸ್ವ' ಎಂದು ಓದಬಹುದಾದ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಲಿಪಿಸಂಕೇತದ ಬಳಕೆಯಿರುವುದನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಅತ್ಯಂತ ಮೃದುಲಭಾಷೆಯೆನಿಸಿದ ತುಳುವಿನ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗದ ಈ ಸಂಯುಕ್ತಕ್ಷರ(?)ವು ತುಳುಭಾಷೆಯೊಳಗೆ ಹೇಗೆ ವ್ಯಾಪ್ತವಾಯಿತು ಎಂದು ಊಹಿಸುವುದೇ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹೊಸತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಇದು ತಕಾರದ್ವಿತ್ವವನ್ನೋ ತಕಾರವನ್ನೋ ದಕಾರವನ್ನೋ ಪಡೆದ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ.

ಉದಾ:-

ಬೂಟ್ಸ್ವ

> ಬೂಟ್ತ್, ಬೂರ್ತ್, ಬೂರ್ದ್

ಕೆರ್ಸ್ವ

>

ಕೆರ್ತ್, ಕೆರ್ತ್, ಕೆರ್ದ್

ನಿಂಜಿಸ್ವ

>

ನಿಂಜಿತ್, ದಿಂಜಿದ್

ಪೋಸ್ವ

>

ಪೋತ್, ಪೋದ್

ಕಟ್ಸ್ವ

>

ಕಟ್ತ್, ಕಟ್ದ್, ಕಟ್ದ್

ಇದಕ್ಕೆ ಶಿಥಿಲದ್ವಿತ್ವವೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಹೊಸತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಇದು ತಕಾರ ದ್ವಿತ್ವವಾಗಿಯೂ ಮಾರ್ಪಟ್ಟ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿರುವುದರಿಂದ, ಇದರ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವೈಲಕ್ಷಣ್ಯವಿದ್ದಿರಬಹುದು ಎಂದು ನಾವು ಊಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಇಲ್ಲಿಯ ಸಕಾರದ ಉಚ್ಚಾರವು ಲಘುವಾಗಿದ್ದು, ಟಕಾರವು ತನ್ನ ಮೂರ್ಧನ್ಯ ಗುಣವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ತಾಲವ್ಯಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿ ಇದ್ದಿರಲೂಬಹುದು.

17. ಬಾಳ್-ಬೀಜಬಿತ್ತು ಎಂಬರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹೊಸತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಈ ಪದ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ.

18. ಇದೇ ಆರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹವ್ಯಕ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ 'ಎಡಿ' ಎಂಬ ಧಾತುವು ಈಗಲೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ.

‘ಸ್ವ’ ಲಿಪಿಸಂಕೇತವನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಬೇರೆಯೂ ಪದಪ್ರಯೋಗಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಸಿಗುತ್ತವೆ.

ಉದಾ: -	ಆಸ್ಟೆರ್	-	ಆಗಿದ್ದರು
	ಪಿದಾಡ್‌ಸ್ಟೆನ್	-	ಹೊರಟಿದ್ದೇನೆ
	ಅಸ್ಟೆಕ್	-	ಅದಕ್ಕೆ
	ಅಸ್ಟೆಟ್	-	ಅದರಿಂದಲೇ

ಸ್ವಕಾರದಿಂದಲೇ ಆರಂಭವಾಗುವ ಪದಗಳೂ ಇವೆ.

ಸ್ವಬೆರ್	-	ಇವರು
ಸ್ವೀಕುಳು	-	ನೀವು
ಸ್ವಪುನಾನಿ	-	ಇರುವಷ್ಟು ಕಾಲ
ಸ್ವಪ್ಪೊಡು	-	ಇರಬೇಕು

‘ಸ್ವ’ಕಾರವು ವರ್ತ್ಯಧ್ವನಿಸಂಕೇತವೇ?

ಬಹುಶಃ ಈ ಲಿಪಿಯು ವರ್ತ್ಯಧ್ವನಿಮಾದ ಒಂದು ಸಂಕೇತವಿರಲೂಬಹುದು.¹⁹ ಇದಕ್ಕೆ ತುಲ್ಯವಾದ ಲಿಪಿಸಂಕೇತವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದುದರಿಂದ ತುಳುಲಿಪಿಯ ಸಂಜ್ಞೆಯನ್ನೇ ಅನುಕರಿಸಿ ಹಾಗೆಯೇ ನಾನು ಕನ್ನಡದ ಲಿಪ್ಯಂತರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ‘ಟ’ ವೊತ್ತಿನ ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ಅಡಿಚುಕ್ಕೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದೇನೆ²⁰. ಪ್ರಾಚೀನತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ‘ಱ’ದ ಬಳಕೆಯಿದ್ದಂತೆ ಆ ಅಪೂರ್ವ ‘ಧ್ವನಿಮಾ’ವು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಹಾಗಾಗಿ ಅದಕ್ಕೊಂದು ಸಂಕೇತವನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ವಿಷ್ಣುತುಂಗನಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಯಿತು. ಅವನು ಱಕ್ಕೆ ಪತ್ಯೇಕವಾದ ಒಂದು ಸಂಕೇತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತೆ, ಇದಕ್ಕೂ ಹೊಸಸಂಕೇತವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ರಬಹುದು ಅಥವಾ ಅವನಿಗಿಂತ ಹಿಂದಿನ ಲಿಪಿಕಾರರು ಈ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರಲೂ ಬಹುದು.

ಈ ‘ಧ್ವನಿಮಾ’ವು ತಮಿಳು-ಮಲಯಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಪ್ರಚಲಿವಿದೆ. ಅದೇ ದ್ರಾವಿಡವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ತುಳುವಿನಲ್ಲೂ ಅದು ಇರುವುದು ಅಸಹಜವೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಮಲಯಾಳದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ‘೧೧’ ಎಂಬ ಸಂಕೇತದಿಂದ ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಎರಡು ಶಕಟರೇಫಗಳ ಜೋಡಣೆಯೆಂದು ಅದರ ಆಕಾರದಿಂದಲೇ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ವಿಷ್ಣುತುಂಗನು ಅದನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಬೇರೊಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡನೇ ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವ ಸಂಶಯ.

ಒಂದು ವೇಳೆ ಇದು ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರವೆಂದು ಆದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಶಿಥಿಲದ್ವಿತ್ವವಿದೆ-ಯೆಂಬುದು ಇಲ್ಲಿನ ಛಂದೋನಿಯಮದಿಂದ ನಮಗೆ ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿಥಿಲತ್ವವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಅಕ್ಷರವು ಉಚ್ಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನತನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಸಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೂ ಸ್ವತಂತ್ರ ಉಚ್ಚಾರ ವಿರಲಾರದು. ಅಥವಾ ಇದು ವರ್ತ್ಯಧ್ವನಿಯೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ವಿಷ್ಣುತುಂಗನ ಉದ್ದೇಶ ಹೀಗಿರಬಹುದು: ಸಕಾರವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಟಕಾರವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಸಕಾರವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಲು ನಾಲಗೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧತೆಮಾಡಿ, ಅದೇ ನಿಲುವಿನಲ್ಲಿ ಟಕಾರವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿದರೆ, ಅದು

¹⁹ ಪ್ರೊ. ಪಿ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಭಟ್, ಶ್ರೀ ಸಿ. ರಾಘವನ್ ಮುಂತಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

²⁰ {ತುಳು-ಭಾಗವತದ ಲಿಪ್ಯಂತರ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವ ಧ್ವನಿಯ ಟಕಾರದ ಒತ್ತಿನ ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ಚುಕ್ಕಿಯನ್ನರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮುಂದಿನ ಕೃತಿಗಳ ಸಂಪಾದನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪುಣೆಂಚ ತ್ತಾಯರು ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಪ್ರಸ್ತುತಲೇಖನದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. - ಡಾ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಬೆಳ್ಳೂರು}

ವರ್ತ್ಯ(ಘೋಷ)ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವ್ಯಂಜಿಸ ಬಲ್ಲದು ಎಂಬುದು ವಿಷ್ಣುತುಂಗನ ಆಶಯವಾಗಿರಬೇಕು. ಈಗ ಇದನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಯೋಣ: ಸಕಾರವು ಒಂದು ದಂತ್ಯಾಕ್ಷರವೂ, ಟಕಾರವು ಒಂದು ಮೂರ್ಧನ್ಯವೂ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಭಿನ್ನ ಸ್ವರಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಿ ಉಚ್ಚರಿಸಿದಾಗ ಉಚ್ಚಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಕು ಉಂಟಾಗುವುದು ಸಹಜ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಕಷ್ಟ, ಭ್ರಷ್ಟ, ಅಷ್ಟ ಮುಂತಾದ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಟಕಾರವು ಷಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಒತ್ತಕ್ಷರವಾಗಿ ಬಂದಾಗ ಅದರ ಉಚ್ಚಾರದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವುಂಟಾಗುವುದನ್ನು ನಾವು ನಿರಾಯಾಸವಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಂತಹ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾದ ಟಕಾರದ ಉಚ್ಚಾರವನ್ನಪೇಕ್ಷಿಸಿದ ವಿಷ್ಣುತುಂಗನು, ಅದನ್ನು ವ್ಯಂಜಿಸಲು ಈ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರಲೂಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಆತನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಟಕಾರವು, ಅತ್ತ ಟಕಾರವೂ ಆಗಿರದೆ, ಇತ್ತ ತಕಾರವೂ ಆಗಿರದೆ, ಅವೆರಡರ ನಡುವಣ ಒಂದು ಧ್ವನಿಮಾಸಂಕೇತವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಊಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಹಳಗನ್ನಡದ ಐಱವು ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕುಳವಾದಂತೆ ಪ್ರಾಚೀನ ತುಳುವಿನ ಈ ವರ್ತ್ಯಧ್ವನಿಯು ಹೊಸತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ತಕಾರದಕಾರಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿತವಾದುದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಂದ ನಾವು ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇದರ ರೂಪವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಗುರುತಿಸೋಣ.

ಹಳೆಯ ತುಳು	ಹಳೆ ಗನ್ನಡ	ಹೊಸಗನ್ನಡ
ಅರಿಸ್ತ್	ಅರಿದು	—
ಫೆರ್ಸ್ತ್	ಪಿರಿದು	—
ಅಸ್ತು	ಅತ್ತು	ಅದು
ಅಸ್ತ್ವೆಕ್	ಅದರ್ಕೆ	ಅದಕ್ಕೆ
ಅಸ್ತುವೇ	ಅದೆ, ಅದುವೆ	ಅದುವೇ

ಅಂತೂ 'ಐಱ'ಕ್ಕೊಂದು ಹೊಸ ಲಿಪಿಸಂಕೇತವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡ ವಿಷ್ಣು ತುಂಗನು, ಇದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಹೊಸ ಸಂಜ್ಞೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿರಲಾರನೆಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ತುಳುಭಾಗವತವು ಸುಮಾರು ಮುನ್ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ರಚಿತವಾದ ಒಂದು ಕೃತಿಯೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಅಂದಾಜುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆಗಿನ ಕಾಲದ ತುಳು ಭಾಷೆಗೂ ಈಗಿನ ತುಳು ಆಡುಮಾತುಗಳಿಗೂ ತುಂಬ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ತುಳುಭಾಗವತದ ತುಳುವನ್ನು ಹಳೆಯ ತುಳುವೆಂದೂ, ಈಗಿನ ಆಡುಮಾತಿನ ತುಳುವನ್ನು ಹೊಸತುಳುವೆಂದೂ ಹೆಸರಿಸಬಹುದು.²¹

ಹಳೆಯ ತುಳುವಿನ ವಿಭಕ್ತಿಪ್ರತ್ಯಯಗಳು, ಧಾತುರೂಪಗಳು, ವಾಗ್ರೂಢಿಗಳು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಪದಪ್ರಯೋಗಗಳು ಈಗಿನದಕ್ಕಿಂತ ತುಂಬ ಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ. ಹೊಸ ತುಳುವಿಗಿಂತ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾದ ಇಲ್ಲಿಯ ಭಾಷೆಯ ಒಂದು ಲಘುಪರಿಚಯವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ, ಈ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ಓದುಗರ ಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಭಾಷೆಯ ಕೆಲವು ಪದಪ್ರತ್ಯಯರೂಪಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ.²²

21. {ಹಳೆಯ ತುಳುವಿಗೆ 'ಪಳಂತುಳು'ವೆಂಬ ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಪುಣೆಂಚತ್ತಾಯರು ಬೇರೆಡೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಈಗ ಅದು ರೂಢಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. 'ಪಳಂತುಳು ಕಾವ್ಯ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಡಾ. ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ಯವರು ಪ್ರಾಚೀನಕಾವ್ಯಗಳ ಪರಿಚಯರೂಪದ ಪುಸ್ತಕವೊಂದನ್ನು ಬರೆದಿರುವುದನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಬಹುದು. -ಡಾ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಬೆಳ್ಳೂರು.}

22. {ಪ್ರಾಚೀನ ತುಳುಭಾಷೆಯ ಕೆಲವು ರೂಪವಿಶೇಷ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಕರಣವಿಶೇಷಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪುಣೆಂಚತ್ತಾಯರು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಅವರು ಕಾವ್ಯದ ಪದ್ಯಗಳಿಗೆ ಬರೆದ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಇವೆಲ್ಲ ಸತತ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು

ಏಕವಚನರೂಪಗಳು:

(ಎ) - ಮುನೀಂದ್ರೆ, ನೃಪೆ; (ಎನ) - ಅದ್ವಯೆನ, ಸೌರೆನ; (ಒ) - ಪದೊ, ಜೆಲೊ, ಅಧ್ಯಾಯೊ; (ವ) - ಜಾನುವ; (ಮ) - ಜಗೊಮ, ಧರ್ಮೊಮ.

ಬಹುವಚನರೂಪಗಳು:

(ಎರ್) - ನೃಪೆರ್, ಅವನೀಶೆರ್; (ಎರ್ನ) - ಕಲಜ್ಜೆರ್ನ, (ಎರ) - ಪ್ರಜೇಶೆರ, ಕುಮಾರೆರ; (ಎಕ್ಕುಳು, ಏಕುಳು) - ಆಶ್ರಿತೆಕ್ಕುಳು, ಅಲ್ಪಾಯುಷೇಕುಳು; (ಕುಳು, ಒಂಕುಳು, ಮಾರ್ಕುಳು) - ಸೂರಿಕುಳು, ಅಧ್ಯಾಯೊಂಕುಳು, ನಾರಿಮಾರ್ಕುಳು; (ಕುಳ, ಏಕುಳ) - ವಿದ್ವಾನ್ಕುಳ, ಧನ್ಯೇಕುಳ; ಗೌರವಾರ್ಥದಲ್ಲಿ (?) - ದೂರ್ವಾಸಾವ್, ಪಿತಾವ್, ಮಾತಾವ್.

ದ್ವಿತೀಯಾವಿಭಕ್ತಿ:

(ನ್) - ಚಂದ್ರನ್, ಸೂತನ್; (ನಿನ್) - ಧಾತ್ರಿನಿನ್, (ನಿ) - ಹರಿಸ್ತುತಿನಿ; (ವಿ, ವೀ, ವಿನೀ) - ತನುವಿ, ವಸ್ತುವೀ, ಗುರುವಿನೀ; (ವೀನ್) - ಪಾಂಸುವೀನ್ ; (ಒಮಿ, ಒಮಿನೀ, ಒಮಿನ್) - ಸಾರೊಮಿ, ಪಾದೊಮಿ, ತ್ರಿಸರ್ಗೊಮಿನೀ, ಚೋದ್ಯೊಮಿನ್; (ಎನ್, ಏನ್) - ಶೌನಕೆರೆನ್, ಕಂಟಕೆರೆನ್, (ಎ) - ಶಿಶುಮಾರ್ಕುಳೆ, ಶಿಖರೊಂಕುಳೆ; (ಇನಿ) - ದೂರ್ವಾಸಾವಿನಿ.

ತೃತೀಯಾವಿಭಕ್ತಿ:

(ತ್) - ತೇರ್ತ್, ಮೂಡೈತ್; (ಒಂತ್) - ದೂರೊಂತ್, ಸಾಗರೊಂತ್; (ಟ್, ಟ್) - ನಾಭಿಟ್, ಇಳೆಟ್ ; (ಒಂಟ್) - ರೆಥೊಂಟ್; (ತವಾ) - ವ್ಯಥೇತವಾ, ಭಕ್ತಿತವಾ; (ಕೊಂಡ್) - ಮಿರೊಕೊಂಡ್.

ಚತುರ್ಥೀವಿಭಕ್ತಿ:

(ಕ್, ಅಂಕ್) - ಮಹೇಶ್ವರಕ್, ಜನಂಕ್; (ಅಂಕ) - ಪರಿಪಾಲನಂಕ; (ಒಂಕ್) - ಓಲಕೊಂಕ್; (ಎಕ್) ಏರೆಕ, ನಾಲೆಕ; (ಕ) - ತಂತ್ರಿಕ , ಜೀವಾತ್ಮಕ; (ಕಾವ) - ನಾರದಕಾವ, ದ್ವಾರಕಿಕಾವ; (ಎಕ್, ಏಕ್) - ವ್ಯಾಸೆರೆಕ್, ಮರ್ತ್ಯೆರೆಕ್.

ಷಷ್ಠೀವಿಭಕ್ತಿ:

(ತ, ಅಂತ) - ರೋಭೆತ, ಕುಳತ, ವೇದಂತ; (ವಿ, ವೀ) - ಪಶುವಿ, ಗುರುವೀ, ಅಭಿಮನ್ಯುವೀ; (ಒಂತ) - ಉನ್ನತೊಂತ, ರೋಳೊಂತ; (ನ) - ಲೋಕನಾಥೆನ, ರತ್ನ ಮಣಿನ; (ಯ) - ವಿರಕ್ತಿಯ; (ನ್) - ತರುನ್ತದಿ, ಸತ್ಯವತಿನ್ತತೇ; (ಅನುಸ್ವಾರ) - ಗುರುಂಸುತೇ; (ಎ, ಎನ) - ಶತಂಕುಳೆ, ಧರ್ಮೊಂಕುಳೆ, ಮಹೇಶ್ವರೇಕುಳೆ, ನೃಪೇಕುಳೆನ.

ಸಪ್ತಮೀವಿಭಕ್ತಿ:

ಪರಿಶೀಲನೆಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಇತರ ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಗಳ ಪರಿಚ್ಛಾದದಿಂದ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯರೇ ಮೊದಲಿಗೆ ಕಂಡುಕೊಂಡ ವಿಚಾರಗಳೆಂಬುದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಅಪರಿಚಿತ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವುದೆಂದರೆ ಹೊಸಭಾಷೆಯ ಪರಿಚಯವನ್ನು ನೀಡದಂತೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. -ಡಾ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಬೆಳ್ಳೂರು.}

(ಟ) - ತಂದೆಟ, ಮನಸ್ಸುಟ; (ಟ್) - ತುದಿಟ್, ಭಕತೀಟ್; (ತೆಟ್?) - ಜನ್ಮತೆಟ್, ಅರಣ್ಯತೆಟ್, ದುಕ್ಕತೆಟ್, ಸಾರತೆಟ್; (ಟ್ಪ) - ದಾರಣೀಟ್ಪ, ಕರ್ಕಿಟ್ಪ; (ಟ್ಪು) - ಕಥೆಟ್ಪು; (ಒಟ್, ಒಂಟ್) - ತನಾತೊಟ್, ಕರುಣೊಂಟ್; (ಒಂಟ್ಪ, ಅಂಟ್ಪ) - ಮಸ್ತಕೊಂಟ್ಪ, ನಡುವಂಟ್ಪ; (ಒಸ್ಪಾ) - ಚರತೊಂಟ; (ಪು) - ಉಜಿಡೆಪ್ಪ; (ಒಪ್ಪ) - ಪೀಠತಲೊಪ್ಪ; (ಸ್ಪಾ) - ಗೆಂಗೆಸ್ಪಾ.

ಉತ್ತಮ, ಮಧ್ಯಮ, ಪ್ರಥಮಪುರುಷ ರೂಪಗಳು:

ನಾಂ, ಏನ್ - ನಾನು; ನಾಮು, ಎಂಕುಳು - ನಾವು; ಎನಿ, ಎನಿನ್, ಎನಿನಿನ್ - ನನ್ನನ್ನು; ಎಮಿ, ನಮಿ, ನಮಿನ್ - ನಮ್ಮನ್ನು; ಎನಿಕ್, ನನ್ಯ, ನಂಕ್ (?) - ನನಗೆ; ನಮುಕ್, ಎಂಕುಳೆಕ್ - ನಮಗೆ; ಎನ, ನನ - ನನ್ನ; ಎಮಿ - ನಮ್ಮ (?).

ಈ, ಈಯ್ಯ; ನೀ, ನೀಯ್ಯ - ನೀನು; ಈರ್ - ನೀವು; ಇಮಿ, ಇಮಿನ್, ಇಮಿನಿ, ಈರೆನಿ, ಈರೆನಿನ್ - ನಿಮ್ಮನ್ನು; ನಿನ್ಕ್ - ನಿನಗೆ; ಇಮುಕ್, ಆಮುಕ್, ಈಕುಳೇರೆಕ್ - ನಿಮಗೆ; ನಿನ, ಇನ - ನಿನ್ನ; ಇಮ, ಯಿಮ, ಆಮ, ಆಮ, ನಾಮ - ನಿಮ್ಮ; ಆನ್ಟಾ - ನಿನ್ನಲ್ಲಿ; ಆಮುಟಾ - ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ.

ಆಯೆ - ಅವನು; ಆಳ್ - ಅವಳು; ಆರ್, ಆಕುಳು - ಅವರು; ಆಂಬೆರ್, ಸ್ಪಾಬೆರ್ - ಇವರು; ಆಯನ್ - ಅವನನ್ನು; ಆರೆನಿ, ಆರೆನ್ ಅವರನ್ನು; ಅಯ, ಅಯಕ - ಅವನಿಗೆ; ಆರೆಕ - ಅವರಿಗೆ; ಆಯ - ಆತನ.

ಐಕುಳು - ಅವು; ಅಯೆ - ಅದನ್ನು; ಆಂದೆ - ಇದನ್ನು; ಅಯೆಟಾವ - ಅದರಿಂದ (?); ಅಯೆಕ್ - ಅದಕ್ಕೆ; ಐಕುಳೇರೆಕ್ - ಅವುಗಳಿಗೆ; ಅಯೆನ - ಅದರ.

ತಾಂ, ತಾನ್ - ತಾನು; ತಾಮು, ತಾಂಕುಳು - ತಾವು; ತನಿ, ತನಿನ್ - ತನ್ನನ್ನು; ತಂಕುಳೆ - ತಮ್ಮನ್ನು; ತನ್ಕ್, ತಂಕ್ - ತನಗೆ; ತಮುಕ್ - ತಮಗೆ; ತನ - ತನ್ನ; ತಮ - ತಮ್ಮ; ತನ್ಟ್ - ತನ್ನಲ್ಲಿ; ತಮ್ಮುಟೇ - ತಮ್ಮೊಳಗೆ, ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ.

ಇತರ ಕೆಲವು ಪದಪ್ರಯೋಗಗಳು:

೧. ಏಯ್ - ಹೇಳು > ಏಯೆರ್ - ಹೇಳಿದರು; ಏವುಕೆರ್ - ಹೇಳುವರು; ಏಸ್ವ್ - ಹೇಳಿ; ಏಚ್ಚಿಲ್ - ಹೇಳಿಕೆ, ಮಾತು.

೨. ಆ - ಆಗು > ಆಕೊ ಆಗಿಸು, ಮಾಡು; ಆಕೊವೆರೆ - ಮಾಡಲು; ಆಕಿ - ಆಗುವ; ಆಸ್ಪಿ - ಆದ; ಆಸ್ಪಾತ್ - ಆಗಿ; ಆಸ್ಪಾಣ್ - ಆಗಿದೆ; ಆಸ್ಪೆರ್ - ಆದರು; ಆಕವು - ಮಾಡಿಸಿತು.

೩. ಪೋ - ಹೋಗು > ಪೋಸ್ವ್ - ಹೋಗಿ; ಪೋಸ್ವಾನ್ - ಹೋಗಿದೆ; ಪೋಕಿ - ಹೋಗುವ.

೪. ಚೂವನತೇಪ್ಪೆರ್ - ನೋಡದಿರುವರು; ಉಪದ್ರಿಪೇಪ್ಪೆರ್ - ಉಪದ್ರಿಸುತ್ತಿರುವರು.

೫. ಓರ್ಪಿಲೇ - ಜ್ಞಾಪಿಸಿರಿ; ಕೇಳಿಲೆನ - ಕೇಳಿರಿ; ಪಂಡೆರ್ನ - ಹೇಳಿದರು; ಪೋಯಿರಿನ - ಹೋಗಲಿಲ್ಲ.

೬. ಪಂಡರೊಡು - ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕು; ಆತ್ತೊಡು - ಕೊಡಬೇಕು; ಒಸವೋಡು - ಒದಗಿಸಬೇಕು; ಅಷ್ಟಿಲ - ಅಟ್ಟು; ಕತ್ತರೀಪಿಲನಾ - ಕತ್ತರಿಸು.

೭. ಪಣ್ಪೆ - ಹೇಳುವನು; ಪಣ್ಪೆ, ಪಣ್ಪೆನ್ - ಹೇಳುವೆನು; ನಾಮುರ್ಪೆನ್ - ಏರುವೆನು; ವರ್ಣಿಪುಕೆ - ವರ್ಣಿಸುವೆನು.

೮. ರೆಮೀಪೋಳಿ - ಸುಖಿಸಬಹುದು; ಮಾಂಪೋಳಿನ - ಮಾಡಬಹುದು ಪೋಲಯೊನ - ಹೋಲಿಕೆಯಾಗದು; ಆಶನ - ಅಲ್ಲ; ಆದ್ದಿನ - ಇಲ್ಲ.

೯. ಚೋಜನ್‌ನಾ - ಕಾಣಿಸದು; ಚೂವನೆ, ಚೂವನತೆತ್ - ನೋಡದೆ; ಚೂವಾಲೂ - ನೋಡಿರಿ; ಕೇಳಾಲೂ - ಕೇಳಿರಿ.

೧೦. ಪತ್ತ್ಸ್ವ - ಹಿಡಿದು; ತೊಷ್ಟ್ಸ್ವ - ಆಲಿಂಗಿಸಿ; ಆರೆಸ್ವ - ಧ್ಯಾನಿಸಿ; ಚೂಪೊಸ್ವಣ - ತೋರಿಸಿದ; ಚೂಸ್ವೆನ್ - ನೋಡಿದೆನು; ಅಸ್ವೆಟ್ತ್ - ಅದರಿಂದಲೇ.

೧೧. ಅತ್ - ಅಲಾ, ಅಲ್ಲವೇ > ಕೇಂಡೆನತ್, ದೃಢೀತೆನತ್, ಸ್ವರೂಪೊಮತ್, ಆದ್ವಿಯತ್.

೧೨. ಚಿಂತಿಗ - ಚಿಂತಿಸುವುದು; ಸತ್ಕರಿಕಾ - ಸತ್ಕರಿಸುವುದು; ನಮಿತ್‌ಕ್ಕ - ನಮಿಸುವುದು.

೧೩. ಆಪು - (ನಿರ್ಧಾರಾರ್ಥ?) > ವೆಂದ್‌ತಾಪು, ಯದುವಂಶೊಂಟಾಪು; ಹೊಸತುಳುವಿನಲ್ಲಿ (ಅನಿರ್ಧಾರಾರ್ಥದಲ್ಲಿ) ಪಣ್ಣಾಪು - ಹೇಳಿದ್ದಾಗಿರಬೇಕು; ತಿಂದೆ ಆಪು - ತಿಂದಿರಬೇಕು; ಬತ್ನಾಪು - ಬಂದದ್ದಾಗಿರಬೇಕು; ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿವೆ.

೧೪. ದೈವೊ ಪುಲೆಂಜಾ - ದೈವವು ಮೆಚ್ಚುವಂತೆ; ಮಹಲೋಕೊಪುಲೆಂಜಾ - ಲೋಕದ ಜನರು ಮೆಚ್ಚುವಂತೆ, ಲೋಕದ ಜನರು ತಿಳಿಯುವಂತೆ; ಕರೆಯಂತ್ - ದಡ; ಸದಾಂತೊ - ಯಾವಾಗಲೂ.

೧೫. ಆಳೆಸಾಧಿಪು - ರಾಜ್ಯವಾಳು; ಬುಡೆಯಪ್ಪು - ಬೀಳ್ಕೊಡು; ಭಲು ಮಾಂತ್ - ಬಲವಂತಮಾಡಿ, ಗದರಿಸಿ; ಭಲುಮಾಂಪಪ - ಗದರಿಸಲು, ಚೋರು ಮಾಡಲು; ಜಾಸ್ವ ಪಂಡಕ್‌ಣ ಜಾಪಣ್ಕಣ - ಏನುಹೇಳಲಿ; ಉದ್‌ಸ್ವೋರ್ಪು - ಆದರದಿಂದ ಆಲಿಸು; ಉದ್‌ಸ್ವೀಕ್ವಿಪು - ಆದರದಿಂದ ನೋಡು.

೧೬. ಕೇಳೊಡೆಂಬುಟ - ಕೇಳಬೇಕೆಂದಾದರೆ; ಪಾಯಿಡಿಕ್ಕಿನ್ ಪರಿಶೇ - ಹಾಕಿದ ಹಾಗೆ; ಶೌನಕರೆನ್‌ಪ್ರತಿ - ಶೌನಕರನ್ನು ಕುರಿತು; ವಿರಕ್ತೆರೆಟೂಡ - ವಿರಕ್ತ ರೊಡನೆ; ಪಾಳಯೊಂಟಾತ್ - ಪಾಳಯದೊಂದಿಗೆ.

೧೭. ದ್ರೋಣನಂದನಕಟ್ವೆಸ್ವೇ - ದ್ರೋಣನಂದನನನ್ನು ಕಟ್ಟಿದನು; ಅತಿಥಿ ವಂಚಿತ್ - ಅತಿಥಿಗಳನ್ನು ತೊರೆದು (ದ್ವಿತೀಯಾವಿಭಕ್ತಿ ಉಪ್ಪವಾಗುವ ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಕ್ರಿಯಾಸಮಾಸಗಳು ಕಾವ್ಯದುದ್ದಕ್ಕೂ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.)

ಅಪೂರ್ವಕೃತಿ, ಅಪೂರ್ಣಕೃತಿ:

ಭಾಗವತವು ಅಷ್ಟಾದಶಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆನಿಸಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ 'ವಿಷ್ಣು ಭಾಗವತ' ವೆಂದೂ ಹೆಸರಿದೆ. 'ದೇವೀಭಾಗವತ'ವೆಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ಗ್ರಂಥವೂ ಪುರಾಣಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ವಿಷ್ಣುಭಾಗವತದಷ್ಟು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ವಿಷ್ಣು ಭಾಗವತವು ಹೆಚ್ಚುಕಡಮೆ ಕ್ರಿ.ಶ. 700-900ರ ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿರ ಬೇಕೆಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ.²³ ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನೂ, ಅವತಾರ ಕಥೆಗಳನ್ನೂ, ಭಕ್ತಿಯ ಪಾರಮ್ಯವನ್ನೂ ಸಾದ್ಯಂತವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ವೈಷ್ಣವ ಪಂಥ ವನ್ನು ಉದ್ಬೋಧಿಸುವ ಈ ಬೃಹದ್ಗ್ರಂಥವು ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಅನುವಾದ ಗೊಂಡಿದೆ.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಚಾಟುವಿಠಲನಾಥನೂ, ಮಲಯಾಳದಲ್ಲಿ ತುಂಜತ್ತು ರಾಮಾನುಜನ್ ಎಱುತ್ತಚ್ಚೆನೂ ಇದನ್ನು ಉತ್ತಮ ಕಾವ್ಯಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಿರುವರು. ಪ್ರಕೃತ, ಪಂಚ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೊಂದಾದ ತುಳುವಿನಲ್ಲೂ ಇದು ಉಪಲಬ್ಧವಾಗಿರುವುದು ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ.

ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಮೂಲಭಾಗವತ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡು ಸ್ಕಂಧಗಳಿದ್ದು, ಒಟ್ಟು ಹದಿನೆಂಟುಸಾವಿರ ಶ್ಲೋಕಗಳಿವೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇದು ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ಸಾವಿರ ಭಾಮಿನಿಷಟ್ಪದಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿದೆ. ಆದರೆ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ದೊರೆತದ್ದು ಕೇವಲ ಮೂರು ಸ್ಕಂಧಗಳು ಮಾತ್ರ. ಒಟ್ಟು ೨೦೮ ಆಲೇಖಗಳಲ್ಲಿ, ಎಂದರೆ ೪೧೬ ತಾಡವಾಲೆಯ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಈ ಅಪೂರ್ಣಕೃತಿಯ ಇತರ

²³ ಕೆ. ವೆಂಕಟರಾಮಪ್ಪ - ಕನ್ನಡಭಾಗವತದ ಪೀಠಿಕೆ

ಸ್ಕಂಧಗಳನ್ನು ಕವಿಯು ಬರೆದಿರುವನೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ತಿಳಿದುಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕವಿಯ ಉದ್ದೇಶವು ಸಮಗ್ರಭಾಗವತದ ಅನುವಾದವೇ ಆಗಿತ್ತೆಂಬುದು ಪೀಠಿಕೆಯ ಪದ್ಯಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

“ಶ್ರೀದೇವಕಿನಂದನಲೀಲೆಕುಳೇ ಕಥೆಕೋರ್ತಾಣ ಭೇದೋ’ ಎಂದು ಕವಿಯು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲೇ ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಕೃಷ್ಣನ ಕಥೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವುದೇ ಕವಿಯ ಪ್ರಧಾನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳದೆ ನಿರ್ವಾಹವಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣನ ಅವತಾರಲೀಲೆಗಳ ವರ್ಣನೆ ಬರುವುದೇ ದಶಮಸ್ಕಂಧದಲ್ಲಿ. ಹಾಗಾಗಿ ಕವಿಯ ಧ್ಯೇಯವು ಕೇವಲ ಮೂರು ಸ್ಕಂಧಗಳ ಅನುವಾದ ಮಾತ್ರ ಆಗಿರಲಾರದು. ಬಹುಶಃ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ತಾಡವಾಲೆಯೇ ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿರಬೇಕು. ಅಥವಾ ಸಮಗ್ರಭಾಗವತವನ್ನು ಬರೆಯಲು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದ ಕವಿಯು ಯಾವುದೋ ಕಾರಣದಿಂದ ಇದನ್ನು ಅರ್ಧದಲ್ಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿರಬೇಕು. ಈಗ ದೊರೆತಿರುವ ಭಾಗದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ‘ಬ್ರಹ್ಮಾರ್ಪಣೋಮಾಗಾ’ ಎಂಬ ವಾಕ್ಯವೊಂದು ಇದೆಯಾದರೂ, ಅದು ಮಂಗಳದ ಸಂಕೇತವೇನೂ ಅಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಹಿಂದಿನ ಕೆಲವು ಅಧ್ಯಾಯಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲೂ ಆ ಮಾತು ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಗ್ರಂಥದ ಪೀಠಿಕಾಪ್ರಕರಣ ದಲ್ಲಿ ಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಭೆಯು ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ಕವಿಯು ಕೊನೆಗೂ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ, ಅಥವಾ ಫಲಶ್ರುತಿಯ ಬಗೆಗಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ಮಾತು ಹೇಳಲೇಬೇಕಿತ್ತು. ಆ ರೀತಿಯ ಉಪಸಂಹಾರದ ಅಥವಾ ಕಾವ್ಯಮಂಗಳದ ಯಾವುದೇ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಗ್ರಂಥಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂರೂ ಸ್ಕಂಧಗಳ ಪದ್ಯಸಂಖ್ಯೆಯ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಕಾಣಿಸಿದ್ದು, ಈ ಗ್ರಂಥದ ಸಮಾಪ್ತಿಯನ್ನಷ್ಟೇ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಅನಂತರ ಕಾಣಿಸುವ ಒಂದು ಪದ್ಯವು, ಮುಂದಿನ ಸ್ಕಂಧಾರಂಭದ ನಾಂದೀಸ್ತುತಿಯಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಪದ್ಯದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ‘೧’ ಪದ್ಯಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೂ ತಾಡವಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದೆ.

ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ಭಾಗವತದ ಕಥಾಂಶವು ಪ್ರಾರಂಭ ವಾಗುವುದೇ ಮೂರನೆಯ ಸ್ಕಂಧದಿಂದ. ಆದರೆ ತುಳುಭಾಗವತವು ಮೂರನೆಯ ಸ್ಕಂಧಕ್ಕೆ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ. ಅದರ ಸಮಗ್ರಭಾಗವು ನಮಗೆ ದೊರೆಯದೆ ಹೋದುದು ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗಾದ ದೊಡ್ಡ ನಷ್ಟವೆನ್ನಬಹುದು. ಸರಿಯಾದ ರಾಜಾಶ್ರಯವಿಲ್ಲದೆ, ತಕ್ಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕರಿಲ್ಲದೆ, ತುಳುವಿನ ಅದೆಷ್ಟು ಪ್ರಾಚೀನಕೃತಿಗಳು ಹೀಗೆ ಕಾಲನ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಸಂದಿವೆಯೋ? ಗೆದ್ದಲು ಹಿಡಿದು ಮೂಲೆಪಾಲಾಗಿವೆಯೋ - ಬಲ್ಲವರಾರು?²⁴

ಸಂಸ್ಕೃತ - ಕನ್ನಡ - ತುಳುಭಾಗವತಗಳು:

ಚಾಟುವಿಠಲನಾಥನು ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಗವತವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಭಾಗವತ ವನ್ನು ರಚಿಸಿದರೆ, ವಿಷ್ಣುತುಂಗನು ಸಂಸ್ಕೃತ-ಕನ್ನಡ ಎರಡೂ ಭಾಗವತಗಳನ್ನು ಆಧಾರ ವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತುಳುಭಾಗವತವನ್ನು ರಚಿಸಿರುವನು. ಚಾಟುವಿಠಲನು ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸುವಾಗ, ಮೂಲಭಾಗವತದಲ್ಲಿರುವ ಭಾಗವತ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯ, ಧುಂಧು ಕಾರಿವೃತ್ತಾಂತ, ಖಟ್ಟಾಂಗಚರಿತೆ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಸ್ತುತಿವರ್ಣನೆ ಗಳನ್ನೂ, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ತತ್ತ್ವೋಪದೇಶಗಳನ್ನೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಕ್ಷೇಪಗೊಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಕೆಲವನ್ನಂತೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕೈಬಿಟ್ಟು, ಕಥೆಯ ಓಟಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.

ಚಾಟುವಿಠಲನಾಥನನ್ನೇ ನೇರವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಿದ ವಿಷ್ಣುತುಂಗನಿಗೆ ಈ ಸಂಕ್ಷೇಪೀ ಕರಣದ ಕಾರ್ಯ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾಯಿತು. ಆದರೆ ತನಗೆ ಅಭಿರುಚಿಯಿರುವ ಕೆಲವೆಡೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಆತ

²⁴ {ವಿಷ್ಣುತುಂಗನು ಮೂರನೆಯ ಸ್ಕಂಧದವರೆಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಬರೆದು ನಿಲ್ಲಿಸಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಪ್ರಾಯಶಃ ಪೂರ್ಣಭಾಗವತವನ್ನು ಬರೆದಿರಬೇಕೆಂದೂ ಊಹಿಸಬಹುದಾದ ಆಧಾರ ಈಗ ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಡಾ.ಎಸ್.ಆರ್. ವಿಘ್ನೇಶ್ವರ ಸಂಪಾದಿಸಿ, ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜುನಾಥೇಶ್ವರ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ‘ಭಾಗವತಾಂತರ್ಗತ ತುಳು ರಾಮಾಯಣೋ’ ಎಂಬುದು ಈ ತುಳುಭಾಗವತ ಕಾವ್ಯದ ಒಂದು ಭಾಗವೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಉಳಿದ ಭಾಗಗಳು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದಾವೆಂಬ ಆಶಾವಾದವನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. -ಡಾ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಬೆಳ್ಳೂರು.}

ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಗವತದಿಂದಲೂ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಕೆಲವೆಡೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕರ್ತರಿಪ್ರಯೋಗವನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ.

ವಿಷ್ಣುತುಂಗನು ಚಾಟುವಿಠಲನಾಥನನ್ನು 'ಆರಾಧ್ಯೆ' ಎಂಬ ಗೌರವವಾಚಕ ಶಬ್ದದಿಂದ ಕರೆದುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಆತನ ಕಾವ್ಯದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಭಾವಿತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಕೆಲವೆಡೆ ಕನ್ನಡಭಾಗವತದ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಅದೇ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ, ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಗವತದಿಂದಲೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು, ತನ್ನ ಅನುವಾದ ವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಪ್ರಾಯೇಣಾಲ್ಪಾಯುಷಃ ಸಭ್ಯಃ ಕಲಾವಸ್ಮಿನ್ ಯುಗೇ ಜನಾಃ |
ಮಂದಾಃ ಸುಮಂದಮತಯೋ ಮಂದಭಾಗ್ಯಾ ಹ್ಯುಪದ್ರುತಾಃ ||
(ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಗವತ; ೧-೧-೧೦)

ಮಂದಭಾಗ್ಯರಲಾ ಮನುಷ್ಯರು
ಮಂದಮತಿಗಳಲಾ ವೃಥಾಶ್ರಮ-
ದಿಂದ ಮಂದೋದ್ಯೋಗಿಗಳು ಪುರುಷಾರ್ಥವಿಷಯದಲಿ
ಇಂದಿನೀ ಯುಗದೊಳಗೆ ಕಾಲನ
ಬಂದಿಯನು ಕಳಚುವಡುಪಾಯವ-
ನೊಂದನೇ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಕರುಣಿಸಬೇಹುದೆಮಗೆಂದ
(ಕನ್ನಡ ಭಾಗವತ; ೧-೧-೧೩)

ಮಂದಭಾಗ್ಯರತೀ ಮನುಷ್ಯೆರ್ ಮಂದಬುದ್ಧೆರತೇನ್ಯಲಾ
ಮಂದಕರ್ಮಫಲಾಶ್ರಿತೆಕ್ಕುಳು ಮಂದಚೇತನಭಾವೆರ್
ಕುಂದ್‌ಸ್ಪೀನಲ್ಪಾಯುಷೇರ್ಕುಳು ಶೌಚಸತ್ಯವಿಹೀನೆರ್
ಇಂದಿನೀ ಕಲಿಕಾಲಜಂತುಕ್ ಮುಕ್ತಿಯೆಂಚನುಕೂಲಿಪು
(ತುಳುಭಾಗವತ; ೧-೧-೨೬)

ಮೇಲಿನ ಪದ್ಯಗಳ ತುಲನಾತ್ಮಕ ಪರಿಶೀಲನೆಯಿಂದ ವಿಷ್ಣುತುಂಗನ ಅನುವಾದ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಈಗ ಗುರುತಿಸೋಣ. ವಿಷ್ಣುತುಂಗನು ಚಾಟುವಿಠಲನ ಶೈಲಿಯಲ್ಲೇ ಪದ್ಯಾ ರಂಭವನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ, ಮುಂದಿನ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಗವತದಲ್ಲಿರುವ 'ಪ್ರಾಯೇಣ ಅಲ್ಪಾಯುಷಃ' ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು, ಚಾಟುವಿಠಲನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು, ವಿಷ್ಣುತುಂಗನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. "ಅಸ್ಮಿನ್ ಕಲೌ ಯುಗೇ" ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಗವತದ ಮಾತನು ಚಾಟುವಿಠಲನು "ಇಂದಿನೀಯುಗ ದೊಳಗೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ವಿಷ್ಣುತುಂಗನು "ಇಂದಿನೀ ಕಲಿಕಾಲಜಂತುಕ್" ಎಂದಿದ್ದಾನೆ. ಚಾಟುವಿಠಲನು "ಮಂದೋದ್ಯೋಗಿಗಳು" ಎಂದುದನ್ನು ವಿಷ್ಣುತುಂಗನು "ಮಂದಕರ್ಮ ಫಲಾಶ್ರಿತೇರ್ಕುಳು" ಎಂದಿದ್ದಾನೆ. ಇವಲ್ಲದೆ "ಮಂದಚೇತನಭಾವೆರ್" "ಶೌಚಸತ್ಯ ವಿಹೀನೆರ್" ಎಂಬೀ ಪದಗಳು ವಿಷ್ಣುತುಂಗನದ್ದೇ ಆದ ಸ್ವಂತ ಕಲ್ಪನೆಗಳು. ಈ ಪದ್ಯದ ಅನಂತರಬರುವ

ಭೂರಿಕರ್ಮೋಮಿ ಕಲ್ಪಿತೇ ಬಹುಭೂರಿಭೋಜನಯುಕ್ತೆರ್
ಭೂರಿಜಂತುಕುಪದ್ರಿಪೇಪ್ತೆರ್ ಕ್ರೂರಶೂರೆರ್ ಧೀರೆರ್

ಏರ್ಪಡಿಸಿದ ಸಂಸಾರಕಲಚ್ಛೇದನೀ ಕಲೀಯುಗಮಾನವೇ
ರೇರಲಾ ಪರಮಾರ್ಥೋ ಚೂವಯೆರೆಂದರಾ ಮುನಿಪುಂಗವೆ

- ಎಂಬ ಪದ್ಯವಂತೂ ವಿಷ್ಣುತುಂಗನದೇ ಸ್ವಯಂ ಕಲ್ಪನೆ. ಮೂಲಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲೂ ಈ ವಿವರವಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೆಡೆ ತುಳುಭಾಗವತದ ಪದ್ಯಗಳು ಕನ್ನಡಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸೊಗಸಾಗಿವೆ.

ಜಗದುದರನವತಾರಸಂಖ್ಯೆಯ
ಬಗೆಯ ಬಲ್ಲವರಾರು ಭೂಪಾಂ-
ಸುಗಳನಭದ ತಾರೆಗಳನಾಸಾರಬಿಂದುಗಳ

೧-೧-೧೨

ಲೆಕ್ಕೊ ಮಾಂಪೊಳಿನಂಬರಂಟ್ಪ ಚೋಜಕೀನುಡುಸಂಕುಲಂ
ಲೆಕ್ಕೊ ಮಾಂಪೊಳಿ ಭೂಮಿಟ್ ನೀದೆಸ್ವತ್ತಿ ಧೂಳಿತ ರಾಶಿನೀ
ಲೆಕ್ಕೊ ಮಾಂಪೊಳಿ ವರ್ಷಧಾರೆನಿ ಸಾಗರತಿರಮಾಲೆನೀ
ಲೆಕ್ಕೊ ಮಾಂಪಿಯರೇರ್ ಶ್ರೇಷ್ಠರನಂತಮೂರ್ತಿಗುಣೊಂಕುಳೇ

೧-೨-೨೨

ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಗವತವನ್ನು ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡುವಾಗ ಚಾಟುವಿಠಲನಾಥನೂ ವಿಷ್ಣುತುಂಗನೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಹೀಗಿವೆ:

ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಗವತ	ಕನ್ನಡ ಭಾಗವತ	ತುಳು ಭಾಗವತ
ಅನುಷ್ಠುಪ್ ಶ್ಲೋಕ ಮತ್ತಿತರ ವೃತ್ತಗಳಲ್ಲಿದೆ	ಶುದ್ಧ ಕನ್ನಡ ಛಂದಸ್ಸಾಗಿರುವ ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿಯಲ್ಲಿದೆ.	ಸಂಸ್ಕೃತ ವೃತ್ತಗಳ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿದೆ. ವಿಭಿನ್ನ ವೃತ್ತಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾನೆ. (ಅಕ್ಷರಗಣಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರಾಣ ಗಳನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ, ಕೆಲವು ನವೀನ ವೃತ್ತಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಅಂಶಗಣದ ಮಾದರಿಯ ಕೆಲವು ನವೀನ ಛಂದಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ.)
ತತ್ಪೋಪದೇಶ ಹಾಗೂ ವರ್ಣನೆಗಳು ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿವೆ	ತತ್ಪೋಪದೇಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ರೂಪವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ವರ್ಣನೆ ಗಳನ್ನು ಚಿಕ್ಕದು ಮಾಡಿ, ಕತೆಯ ಓಟಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.	ತತ್ಪೋಪದೇಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಲ್ಲಿ, ವರ್ಣನೆಗಳನ್ನು ಮಿತಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಗವತವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾನೆ.
ಗ್ರಂಥಾರಂಭದ ಮಂಗಳಶ್ಲೋಕವಾಗಿ 'ಪರವಸ್ತು'ವನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿದ್ದಾನೆ.	ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭದ ಸ್ತುತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ದ್ದಾನೆ. ಅನಂತರ ಶಿವ, ವಿಷ್ಣೇಶ, ವಾಗ್ಗೇವಿ, ವೇದವ್ಯಾಸ ಶುಕರನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿದ್ದಾನೆ.	ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಗವತದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಆದಿಯ ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ, ಅನಂತರ ಶುಕ ಯೋಗಿ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳು ಪರಾತ್ತರ ಮೂರ್ತಿ, ವಿಷ್ಣೇಶ, ಸರಸ್ವತಿ, ಋಷಿ ಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾಳಿದಾಸಾದಿ ಪೂರ್ವ ಕವಿಗಳು - ಮುಂತಾದ ವರ ಸ್ತುತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ.
ಸ್ಕಂಧಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಾಯ ಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ.	ಸ್ಕಂಧಗಳನ್ನು ಸಂಧಿಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ.	ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಸ್ಕಂಧಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಾಯಗಳಾಗಿಯೇ ವಿಭಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
	ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಧಿ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಧ ಭಾಮಿನಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಪ್ರತಿ ಸಂಧಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲೂ ಇಷ್ಟ ದೇವತಾಸ್ತುತಿಯೊಂದಿಗೆ ಮಂಗಳ ಹಾಡಿದ್ದಾನೆ.	ಸಂಧಿ ಸೂಚನೆಯ ಪದ್ಯಗಳಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧ್ಯಾಯಗಳ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣೇಶ, ಶಾರದಾದಿ ಸ್ತುತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಅಧ್ಯಾಯಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಯಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಪದ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾನೆ.
		ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಛಂದಸ್ಸಿನ ಗತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ವೃತ್ತವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾನೆ.
		ಕನ್ನಡ ಭಾಗವತದ ಕೆಲವಂಶ ಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಕೆಲವೆಡೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ದಿಂದಲೂ, ಕೆಲವೆಡೆ ಸ್ವಂತ ಕಲ್ಪನೆಯಿಂದಲೂ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ.
		ಸಂಸ್ಕೃತ-ಕನ್ನಡ ಭಾಗವತಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದರೂ, ಉಳ್ಳಾಯ, ಗುತ್, ಬೂಡ್, ದುಡಿ ಮುಂತಾದ ತುಳುವಿನ ದೇಸೀಪದಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಬಳಸಿದ್ದಾನೆ.

<p>ವೃತ್ತವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾನೆ.</p> <p>ವರ್ಣನೆ ತತ್ಪೋಪದೇಶ ಸ್ತುತಿಗಳು ಸುದೀರ್ಘ ವಾಗಿವೆ.</p> <p>ಶಮೀಕ ಮುನಿಯನ್ನು ಒಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಆಂಗೀರಸ ನೆಂದು ಹೆಸರಿಸಿದ್ದಾನೆ.</p> <p>ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಗವತಕಾರನು 'ವಿಷ್ಣುಪುರಾಣ'ದ ಅನೇಕ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಉದ್ಧರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ.</p> <p>ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ೧೨ ಸ್ಕಂಧಗಳೂ ೧೮ ಸಾವಿರ ಶ್ಲೋಕಗಳೂ ಇವೆ. ಪ್ರಾರಂಭದ ೩ ಸ್ಕಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೬೨ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಿವೆ.</p>	<p>ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಭಾಮಿನಿಷಟ್ಪದಿಯೊಂದನ್ನೇ ಬಳಸಿದ್ದಾನೆ.</p> <p>ಸುದೀರ್ಘವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಕೆಲವೆಡೆ ಸ್ವಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾನೆ.</p> <p>ಹಜ್ಜೆ ಹಜ್ಜೆಗೂ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಅನುಕರಿಸಿದ್ದಾನೆ.</p> <p>ಶಮೀಕನನ್ನೂ ಶೃಂಗಿಯನ್ನೂ ಅದೇ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆದಿದ್ದಾನೆ.</p> <p>ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈತನಿಗಿಂತ ಮೊದಲು ರುದ್ರಭಟ್ಟನು 'ಜಗನ್ನಾಥ ವಿಜಯ' ವೆಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬಾಣಾಸುರನ ಕಥೆಯ ವರೆಗಿನ ಅಂಶವನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಗವತದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಜಗನ್ನಾಥ ವಿಜಯದ ಪ್ರಭಾವ ಕನ್ನಡ ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ.</p> <p>ಕನ್ನಡಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ೧೨ ಸ್ಕಂಧ ಗಳೂ ಸುಮಾರು ೧೨ ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕು ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿಗಳೂ ಇವೆ. ಪ್ರಾರಂಭದ ೩ ಸ್ಕಂಧಗಳಲ್ಲಿ ೩೨ ಸಂಧಿಗಳೂ ಸುಮಾರು ೧೫೦೯ ಷಟ್ಪದಿಗಳೂ ಇವೆ.</p>	<p>ಶಮೀಕನನ್ನು ಆಂಗೀರಸನೆಂದೂ, ಶೃಂಗಿಯನ್ನು ಕಂಶಿಕ (ಕೌಶಿಕ)ನೆಂದೂ ಹೆಸರಿಸಿದ್ದಾನೆ.</p> <p>ಸಂಸ್ಕೃತ-ಕನ್ನಡ ಭಾಗವತಗಳೆರಡನ್ನೂ ಈತ ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ತನ್ನ ಚಾತಕವನ್ನೂ, ಹೆಸರನ್ನೂ ಪದ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾನೆ.</p> <p>ತುಳುಭಾಗವತದ ಒಟ್ಟು ೩ ಸ್ಕಂಧ ಗಳು ಮಾತ್ರ ಈಗ ದೊರೆತಿವೆ. ಈ ೩ ಸ್ಕಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೪೯ ಅಧ್ಯಾಯಗಳೂ ೧೯೮೬ ಪದ್ಯಗಳೂ ಇವೆ.</p>
---	--	---

ಮಣಿಪ್ರವಾಳಶೈಲಿ:

ಸಂಸ್ಕೃತ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತೇತರ ಭಾಷೆಯ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು 'ಮಣಿಪ್ರವಾಳ ಶೈಲಿ' ಯೆನ್ನುವ ಪದ್ಧತಿಯಿದೆ. ಮಣಿಯನ್ನೂ ಹವಳವನ್ನೂ ಪೋಣಿಸಿದ ಮಾಲೆಯಷ್ಟೇ ಸುಂದರವಾದ ಭಾಷಾರೂಪವೆಂದು ಅದರ ಅರ್ಥ. ಕ್ರಿ.ಶ. ಎಂಟನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ 'ಷಟ್‌ಖಂಡಾಗಮಂ' ಎಂಬ ಜೈನಗ್ರಂಥದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕಾರನಾದ ಜಿನಸೇನನು ತನ್ನ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ:

ಪ್ರಾಯಃ ಪ್ರಾಕೃತಭಾರತ್ಯಾ ಕ್ಷಚಿತ್ ಸಂಸ್ಕೃತಮಿಶ್ರಯಾ |
ಮಣಿಪ್ರವಾಳನ್ಯಾಯೇನ ಪ್ರೋಕ್ತೋಽಯಂ ಗ್ರಂಥವಿಸ್ತರಃ ||

ಇಲ್ಲಿ ಜಿನಸೇನನು ಪ್ರಾಕೃತ-ಸಂಸ್ಕೃತಮಿಶ್ರವಾದ ಭಾಷಾಶೈಲಿಯನ್ನು 'ಮಣಿ ಪ್ರವಾಳ'ವೆಂದು ಸೂಚಿಸಿರುವನು. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಕೃತವೇ ಹೆಚ್ಚು ಇದ್ದು, ಸ್ವಲ್ಪಮಾತ್ರ ಸಂಸ್ಕೃತವಿರಬೇಕೆಂದು ಆತ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವನು. ಪಂಪ, ರನ್ನ, ನಾರಣಪ್ಪ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ -ಮುಂತಾದ ಕನ್ನಡಕವಿಗಳ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಈ ಶೈಲಿಯಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗುರುತಿಸ ಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕವಿಮುದ್ದಣನು ಈ ಭಾಷಾಶೈಲಿಯನ್ನು 'ಕರ್ಮಣಿಸರದೊಳ್ ಚೆಂಬವಳಮಂ ಕೋದಂತೆ' ಎಂದು ಬಹಳ ರಂಜಕವಾಗಿ ಹೊಗಳಿರುವನು. ಅವನಿಗೆ 'ಮಣಿಪ್ರವಾಳ'ವೆಂಬ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದದ ಪರಿಚಯವಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ

ಬಂದಂತೆ ಈ ಭಾಷಾಶೈಲಿಯೂ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಬುದ್ಧವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಮಲಯಾಳದಲ್ಲಂತೂ ಇದು ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿತು.

ಪ್ರಕೃತ ತುಳುಭಾಷೆಗೂ ಈ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದವನು ವಿಷ್ಣುತುಂಗ. ಸಂಸ್ಕೃತಪದಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಬಳಸಿದ್ದರೂ ಉದ್ದುದ್ದವಾದ ಸಮಾಸಪದ ಗಳನ್ನು ತುರುಕಿಸುವ ಸಾಹಸವನ್ನು ಈತ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ ಈತನ ಕಾವ್ಯಗುರು ಚಾಟುವಿಠಲನಾಥನು ಬಳಸಿದಷ್ಟೂ ದೀರ್ಘ ಸಮಾಸಪದಗಳನ್ನು ಈತ ಬಳಸಲಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಚಾಟುವಿಠಲನಾಥನ ಕೆಲವು ಸಮಾಸಪದಗಳಂತೂ ಅತ್ಯಂತ ದೀರ್ಘವಾಗಿದೆ. ಉದಾ: ಅಶೇಷಧರಣೀ-ದೇವಗೋದ್ವಿಜರಕ್ಷಣಾರ್ಥಕೃತಾವತಾರ, ನತಸುರಾಸುರಮೌಲಿರತ್ನಪ್ರತಿಪರಿಣದ್ಧಾಂಘ್ರಿ-ಕರುಣಾಮೃತಮಹೋದಧಿಪರಮಶಕ್ತಿಲತಾವಿತಾನಾಡ್ಯ, ಶ್ರಿತಜನಾಧೇಯಾಷ್ಟಫಲಪೂರಿತ-ನಿಜಾಂಘ್ರಿಧ್ಯಾನಗೌರೀಪತಿಸುರದ್ರುಮ, ಬಹುತೀರ್ಥದೇಶಾಟನಪವಿತ್ರಶರೀರ, ತತ್ಪದಪುಂಡ-ರೀಕರಜಾಭಿಷೇಕಪವಿತ್ರ, ವರವಲಯಕೇಯೂರಹಾರಸ್ಫುರಿತಕೌಸ್ತುಭಕಂಬುಕಂತ - ಇತ್ಯಾದಿ. ಕನ್ನಡದ ಉದ್ದಾಮಕವಿಗಳಾದ ಪಂಪರನ್ನರ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಕೆಲವೆಡೆ ಇಂಥ ಉದ್ದುದ್ದ ಸಮಾಸಪದಗಳಿವೆ.

ವಿಷ್ಣುತುಂಗನು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಅನೇಕ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳನ್ನು ತುಳುವಿಗೆ ರೂಪಾಂತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಉದಾ:- ಮದಿಪು, ಕೀರ್ತಿಪು, ಪ್ರಸಾದಿಪು, ರೆಕ್ಷಿಪು, ವ್ಯಂಜಿಪು, ವರ್ಣಿಪು, ವರ್ಧಿಪು, ಘರ್ಜಿಪು, ಘೆಟ್ಟಿಪು, ನೃತ್ರಿಪು, ರೆಚೀಪು, ಬಹುಮಾನಿಪು, ಉಪಗುಂಹಿಪು, ಅವಗಾಹಿಪು, ಅನುಕೂಲಿಪು, ಪರೀಪು, ಉಪದೇಶಿಪು, ಪ್ರಕಾಶಿಪು, ಚಿಂತಿಪು, ದುಕ್ತಿಪು, ಸ್ಥಾಪಿಪು, ಸ್ಥಿತಿಪೋ - ಇತ್ಯಾದಿ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವೆಡೆ ಸಂಸ್ಕೃತಪದಗಳ ಬಳಕೆ ಆತನಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಭಾಗವತವು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಒಂದು ತತ್ವನಿರೂಪಣೆಯ ಕಾವ್ಯ. ಇಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪ್ರಪಂಚದ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ಮ, ಸಾಂಖ್ಯಮತಪ್ರತಿಪಾದನೆ, ಭಕ್ತಿಯೋಗಮಹಿಮೆ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವಾಗಲಂತೂ ಆತನಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತಪದಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಸಿರಾಡಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅನೇಕ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಹಾಗೂ ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಪದಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕ್ಷೇಮವಲ್ಲದೆ, ತತ್ಪ್ರಮಾನವಾದ ತುಳು ಪದಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ ತಂದು ತುರುಕಿಸುವುದು ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸವೆಂದು ಆತನಿಗೆ ಅನಿಸಿರಬೇಕು.

ಆದರೂ ಗುತ್ತ, ಬೂಡ್, ಪೆರ್ಗಿ, ಉಳ್ಳಾಯೆ, ದುಡಿ, ತೆರ್ವಟೆ, ಪರಿಶೆ, ನೆಕ್ಕೆನ, ಅಬ್ಬಲಿಕೆ ಮುಂತಾದ ನೂರಾರು ದೇಶೀಪದಗಳನ್ನು ಆತ ಸಮಯೋಚಿತವಾಗಿ ಬಳಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಓಲ್, ಆಲ್, ಏಯ್, ಆರ್, ಆರೆಯ್, ಈಯ್, ಅಜಪು, ಗುಡ್ಡಿಪು, ಅಕ್ಕುಳಿಪು, ಅಡಪು, ಎಡ್ಪು, ಕುನಿಪು, ನಿಮುರ್ - ಮುಂತಾದ ಪ್ರಾಚೀನ ತುಳುವಿನ ಅನೇಕ ಧಾತುರೂಪಗಳನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಅಂತೂ ತನ್ನ ಕಾವ್ಯವು 'ಕರ್ಮಣಿಯ ಸರದೊಳ್ ಚೆಂಬವಳಮಂ ಕೋದಂತೆ' ಆಗಬೇಕೆಂಬುದೇ ವಿಷ್ಣುತುಂಗನ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಾಗಿರಬೇಕು. 'ಮಣಿಪ್ರವಾಳ'ವೆಂಬ ಶೈಲಿಯ ಆವಿಷ್ಕರಣಾದ ಜಿನಸೇನನು 'ಪ್ರಾಕೃತಭಾರತ್ಯಾ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಒಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುತುಂಗನೂ ಸಹ 'ಪ್ರಾಕೃತೋಂಟುಡರೀಪ್ಪೆನ್' (೨-೧೨-೧) ಎಂಬುದಾಗಿ ತುಳುಭಾಷೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಕೃತಭಾಷೆಯೆಂದು ಸಹ ಸಂಬೋಧಿಸಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಛಂದಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಪ್ರಯೋಗ:

ವಿಷ್ಣುತುಂಗನು ಸಂಸ್ಕೃತ-ಕನ್ನಡ ಭಾಗವತಗಳೆರಡನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದವನು. ಮೇಲಾಗಿ, ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಹೆಸರನ್ನೂ ಆತ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅಂತೂ, ಇಬ್ಬರು ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳ ಉದ್ದಾಮಕೃತಗಳ

ನಾರಾಯಣ ನಾಮೋಮಿನೇನ್ಯಕ್ಲಾ
 ಸಾರೋಂಟೆ ಪಣೇಪ್ಪುಕ್ಣಂದೊ ಹರೀ
 ಸಾರೋಂಟೆನ್ ಕ್ತತೆರಾ ಮತಿನೀ
 ಸಾರೇರ್ಕುಳೆಕೆಯ್ಯ ಹಿತಾರ್ಥೋಮಿನೀ೧-೫-೪೦

ಈ ಹೊಸವೃತ್ತದ ಆದಿಯ ಗುರುದ್ವಯಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಗುರುವನ್ನು ಕೆಲವೆಡೆ ಎರಡು ಲಘುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಉದಾಹರಣೆಗಳೂ ಇವೆ.

ಪಂಚಮವರ್ಷೋಂಟೆನ ತಾಯಿ ಸುಖಂ
 ಪಂಚತೆ ಪಡೆತೊಂಡಳ್ ಕರ್ಮಗತೀ
 ವಂಚಿತ್‌ಣೆನಿನೆಂದ್ ದಿನಂಪ್ರತಿಲಾ
 ಕಂಚುಕಿಪತಿಶಾಯಿನಿ ಚಿಂತಿತೆನೇ ೧-೫-೧೪

ತೋಟಕವೃತ್ತದ ಚರಣಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಸಗಣಗಳನ್ನೂ ಒಂದು ಗುರು ವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಹೊಸವೃತ್ತವೊಂದು ಹೀಗಿದೆ:

²⁸ಇತಿಹಾಸ ಪುರಾಣರಹಸ್ಯೋಮಿನೀ ಮುನಿವ್ಯಾಸಕೃಪೆತ್
 ಸ್ಥಿತಿ ಪಿನ್ಯಾಣಯೇರ್‌ತೆನೀಯೊಟಿಯಾ ಮಹಲೋಕೊ ಪುಲೆಂಜಾ
 ಹಿತೊಮೆಂಕುಳೆಕಾಕಿ ಕಥಾರಸೋಮೀನನುಕೂಲಿತ್ ದೋಷಾ-
 ಮತಿ ಖಂಡಿಪೆರಾಕಿ ಪ್ರಸಂಗೋಮಿನೀ ತೆರಿತೀಯ್ಯ ಪಣೋಡು ೧-೧-೨೪

ಈ ವೃತ್ತದ ಮೊದಲನೆಯ ಎರಡು ಲಘುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಗುರುವಾಗಿ ಪರಿ ವರ್ತಿಸಿ, ಲಯಭಂಗವಾಗದಂತೆ ರಚಿಸಿದ ಇನ್ನೊಂದು ವೃತ್ತ ಹೀಗಿದೆ :

ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ ಮುಖೋಂಟ್ ವಿರಾಜಿಪುಕೀ ವರನಾರಿಸಮೂಹೊ
 ಮಲ್ಲಾರತಿ ಕಂಚರಿ ಕನ್ನಡಿಯಾ ಕಲಶೋಮೆಲ್‌ಸ್ಪೊಂಡ್
 ಪುಲ್ಲಾಯತಲೋಚನಕಾರತಿನೀ ಚುರ್‌ಲೋಪ್ಪಿ ವಿನೋದೊ
 ಮೆಲ್ಲೀಕ್ಷಿತ್ ನುಂಬುಳತರ್ಪೆರ್‌ನಾ ನಗರೊಂಕಸುರಾರಿ ೧-೧೦-೩೦

ಸಂಸ್ಕೃತದ ದ್ರುತವಿಲಂಬಿತವೃತ್ತದ ಒನೆಯ ಗುರುವಿನ ಮೊದಲು ಒಂದು ಲಘು ಸೇರಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಕೆಲವು ಹೊಸವೃತ್ತಗಳನ್ನು ಒಂದನೆಯ ಸ್ಕಂಧದ ನಾಲ್ಕು-ಐದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ನ ಭ ಭ ಭ ಗು
 ನವರ | ಸೋಭರಿ | ತೊಂಡ್ ರ | ಚೀಪುಟ | ಲಾ
 ನವವಿ | ರಕ್ತಿತ್ | ಸೂಕ್ಷಿತ್ | ಚೂವುಟ | ಲಾ

²⁸ ಈ ವೃತ್ತದ ಐದನೆಯ ಗಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಸಗಣದ ಪ್ರಾರಂಭದ ಎರಡು ಲಘುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಗುರುವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳೂ ಇವೆ. ಇಂಥವೇ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ವೃತ್ತಗಳಲ್ಲೂ ಕಾಣಬಹುದು.

ನವಸು | ವ್ಯಾಕರ | ಣೋಂಕುಳೆ | ಪಿಂಬುಟ | ಲಾ
ನವವಿ | ಭಕ್ತಿಕ್ | ಣೆದ್ದಿನ | ಶ್ರೀಹರಿ | ನಾ ೧-೪-೧೫

ನಗಣದ ಅನಂತರ ಎರಡು ಭಗಣ ಮತ್ತು ಒಂದು ರಗಣ ಬಂದರೆ ಅದು ದ್ರುತವಿಲಂಬಿತವಾಗುವುದು.²⁹ ವಿಷ್ಣುತುಂಗನ ಈ ಹೊಸವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ನಗಣದ ಅನಂತರ ಮೂರು ಭಗಣವೂ ಒಂದು ಗುರುವೂ ಬಂದಿವೆ. ಇದೇ ವೃತ್ತದ ಆದಿಯ ಎರಡು ಲಘುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಗುರುವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದ ಇನ್ನೊಂದು ಹೊಸವೃತ್ತ ಹೀಗಿದೆ :

ನಾಣ ಚೋಜಿಕ್‌ಣ್‌ದ್ದಿನ ದೆಂಡಿಪಡಾ
ಮಾಣ್‌ಲೀಯ್ಯಿನ ದುಕ್ಕೊಮಿ ಸಂಶಿಪನೇ
ಕ್ಷೋಣಿಟ್‌ಪ್ಪೆನಿ ನಿತ್ಯೊಮ ಚಿಂತಿಪುಟಾ
ಝಾಣೆಯಾಸ್ತ್ ದೃಢೀಪರ ಮಿತ್ತಗತೀ ೧-೫-೨೯

ಈ ಜಾತಿಯ ವೃತ್ತಗಳು ಮೂರನೆಯ ಸ್ಕಂಧದ ಎರಡನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲೂ ಇವೆ. ಒಂದನೆಯ ಸ್ಕಂಧದ ಹದಿಮೂರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ³⁰ 'ವನಮಯೂರ' ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾದ ಕೆಲವು ಪದ್ಯಗಳಿವೆ. ವನಮಯೂರವು ಶ್ಲೋಕಿಯೆಂಬ ೧೪ ಅಕ್ಷರದ ವೃತ್ತಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದು.

ಕಂಪಿತೊನ ಭೂಮಿತಳೊ ಧೂಳ್ ನ್‌ಗತೇರಾ
ಕಂಪೊಜೆಲೊಮುದ್ಭವಿತ್‌ಣಾಪು ಪವನೊಂಟ್
ತಂಪು ಬುಡ್ ಆನೆಹಯೊ ದುಕ್ಕಿತ್ ಮೆದ್‌ಪ್ಪೋ
ಮೇಂಪೆ ಮುಖೊ ಜೇರ್ತ್ ನರಿ ನೌಳ್‌ಕೊ ಜಗೊಂಟ್ ೧-೧೩-೪

ಕೆಲವೆಡೆ ಆದಿಯ ಗುರುವಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಎರಡು ಲಘುಗಳನ್ನು ಪೋಣಿಸಿ ಈ ವೃತ್ತಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹೊಸ ತಿರುವನ್ನು ಕೊಟ್ಟದ್ದೂ ಇದೆ.

ಸುರನರಮಹೋರಗಮುನೀಂದ್ರಜನವಂದ್ಯ
ಪರಮಪುರುಷೋತ್ತಮ ಅನಾಥಜನಬಂಧು
ಶರಣಜನವತ್ಸಲೆ ರಮೇಶೆ ಪರಿಪೂರ್ಣೆ
ಸ್ಥಿರೊ ಸುಖೊ ವಸೀತೆರೊ ಕಿರೀಟಿ ದೃಢೊ ಪಣ್ಣಾ³¹ ೧-೧೩-೨೭

ಮೂರನೆಯ ಸ್ಕಂಧದ ಹದಿನಾರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ 'ಚಿತ್ರಪದ'³² ವೃತ್ತವನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾನೆ:
ವರ್ತ್ ಸರಸ್ವತಿಯೆನ್ನಿ ಮಹಾ

²⁹ ದ್ರುತವಿಲಂಬಿತಮಾಹ ನಭೌಭರೌ

³⁰ ಬಂದಿರೆ ಭಜಂ ಸನಗಗಂ ವನಮಯೂರಂ (ಛಂದಸ್ಸಾರ - ಪುಟ 57)

³¹ ಒಂದು ಗುರುವಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಎರಡು ಲಘುಗಳನ್ನು ಪೋಣಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕವಿಯು ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ಲಯ ಮುಖ್ಯವೇ ಹೊರತು ಇತರ ನಿಯಮ ಗಳಲ್ಲ.

³² ಚಿತ್ರಪದಂ ಯತಿ ನಾಲ್ಕರೊಳು
ಭಕ್ತಿತಯಂ ಗುರುವಂತ್ಯದೊಳು (ಛಂದಸ್ಸಾರ - ಪುಟ 47)

ಉತ್ತಮ ದಿವ್ಯನದೀಕರೆಟ್
ಸುಸ್ಥಿರೋಮಾಸ್ತ್ವ ತಪಸ್ಸಾಟ್ಪಾ
ಸ್ವಸ್ಥೋ ವಸೀತೆರನೇಕದಿನೋ

೩-೧೬-೧೦

ಇದೇ ವೃತ್ತದ ಆದಿಗುರುವನ್ನು ಎರಡು ಲಘುಗಳನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದ ಹೊಸ ವೃತ್ತ ಹೀಗಿದೆ :

[ತರತರ] ಸೌರಭಂಟೇರಿ ಮುಡೀ
ಕುರುಳ್ ವಿರಾಜಿತಿ ಮುದ್ದ್ ಮುಖಂ
ಕರುಣ [ರೆಸಾಂ]ಬರಚೂಕೆಕುಳಾ
ಕುರೆಲ ಕವುಸ್ತುಭೋಮಾಶ್ಚರಿಯೋ

೩-೧೬-೧೫

ಒಂದನೆಯ ಸ್ಕಂಧದ ಹತ್ತನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಅಂಶಗಣದ ಭ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಕೆಲವು ಅಪೂರ್ವ (ವಿಷಮ) ವೃತ್ತಗಳಿವೆ.³³

೧. ವಾರಿ | ಜಾಸನ | ಭಾರ್ಯೇ | ನಾರೆ | ಸ್ವೇ ಹೃದ | ಯಂಟ್ |
ಮಾರಾ | ರೀ ತನ | ಯಕಂ | ಚೆರಗ್ | ಸ್ಪೊಂಡ್ |
ಘೋರೋ | ಮಾಯಿನ | ಸೈನ್ಯ | ವಾರು | ಧೀಟಸು | ರಾರಿ |
ದ್ವಾರ | ಕೀ ಪೋಗಿ | ಸ್ವತ್ತೀ | ಕಥೆ ರೆ | ಚಿಪ್ಪೆ |

೨. ಮುನಿಮು | ಖ್ಯೇಕುಳೆ | ಮುನ್ನಾ | ಮಿನತೇ | ಮೆಂಚಲ | ಸೂತೇ |
ವನರು | ಹೋದಯೋ | ನರ್ತಸು | ರಾಷ್ಟ್ರೊಂಟ್ |
ಘನಸೌ | ಖ್ಯೊಂಟ್ ಶ | ಯೀತಂ | ಚನರಾ | ಗೊಂಟ್ಪ | ನಿಲ್ವಾ |
ಇನರೆ | ಶ್ಚಿಯುದಿತ್ | ಚೋಜತೋ | ಮೂಡೈತ್ |

೩. ಓಲ | ಕೊಂಕ್ ಮು | ಕುಂದ | ಜ್ವಾಲಾ | ಮಾಲೆತ | ಚಕ್ರೋ |

³³ ಇದು ಸಾಂಗತ್ಯದ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಹೊಸಪ್ರಯೋಗವಿರಲೂ ಬಹುದು.

ಉದಾ:- ವಾರೀಜಾ | ಸನ ಭಾರ್ಯೇ | ನಾರೇಸ್ವೇ | ಹೃದಯಂಟ್ |

ಮಾರಾರೀ | ತನಯಾಕಂ | ಚೆರಗ್ಸ್ಪೊಂಡ್ |

ಘೋರೋಮಾ | ಯಿನ ಸೈನ್ಯ | ವಾರುಧೀ | ಟಸುರಾರಿ |

ದ್ವಾರಕೀ | ಪೋಗಿಸ್ವತ್ತೀ | ಕಥೆ ರೆಚಿಪ್ಪೆ |

{ಈ ಪದ್ಯವು ನಿಜವಾಗಿ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಣಬದ್ಧವಾದ ಷಟ್ಪದಿ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈ ಷಟ್ಪದಿಯ ಪ್ರಯೋಗ ಸೀಮಿತಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದ್ದು ಇದು 'ಅಪೂರ್ವಷಟ್ಪದಿ'ಯೆಂದೂ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಶ್ರೀ ಪುಣೆಂಚಿ ತ್ತಾಯರು ಈ ಪದ್ಯಪ್ರಕಾರದ ಕುರಿತಾಗಿ 'ಅಂಶಗಣದ ಭ್ರಾಂತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಅಪೂರ್ವ (ವಿಷಮ) ವೃತ್ತಗಳೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಣ ನಿಯಮದಂತೆ ಪ್ರಸ್ತಾರಮಾಡಿ ಭಂದಿಸಿನ ಗುಟ್ಟನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದಿಷ್ಟು ಮುಂದುವರಿದು ಈ ಪದ್ಯವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಸಾಲುಗಳ ಬದಲು ಆರು ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಇದು ಶುದ್ಧವಾದ ಷಟ್ಪದಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂಪಾದಕನು 'ತುಳು ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಣ ಷಟ್ಪದಿಗಳು' ಎಂಬ ಲೇಖನವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದು ಅದು ದಶಂಬರ 1990ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಲೋಕನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ 'ತುಳುಮಹಾಭಾರತವು' ದೊರೆತಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಈ ಪದ್ಯಪ್ರಕಾರವು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಗೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಪುಣೆಂಚಿತ್ತಾಯರು ಗಮನಿಸಿ, ಆ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಆರು ಸಾಲುಗಳಂತೆ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಮುದ್ರಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂಪಾದಕನ ಹೆಸರನ್ನು ಟಿಪ್ಪಣಿಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ಎತ್ತಿ ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. -ಡಾ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಬೆಳ್ಳೂರು.}

ಪಾಲಃ | ಸಾಗರೋಂ | ತೇ ವ | ತ್ವಣತೆ | ನ್ನಂದೋ |
 ಮೂಲಃ | ದಿಗ್ವನಿ | ತೇನಃ | ಓಲೆಃ | ಯೋ ರೆವಿ | ರಽಥಾ |
 ಘಾಲಿಃ | ಯೋ ದ್ಯುಮ | ಣೀಮಂ | ಡಲೋಮೋ | ತಾನ್ |

೪. ಉದಯ | ಪರ್ವತ | ಶೃಂಗಂ | ಟುದಿತ್ | ಭಾಸ್ಕರೆ | ಚೋಜಾ |
 ಖೆದಿಯೀ | ತಾರಕೆ | ರೆಯ್ಯೋ | ಡ್ವೆಸ್ವೆರೋ | ಳಿಂತ್ |
 ವದನ | ಪಾಯಪ | ಚಂದ್ರೇ | ಮದೆಯೋ | ಕರ್ತಲೆ | ಭೃಂಗೇ |
 ರ್‌ದತೋ | ವಾರಿಜ | ದ್ವಾರೋ | ಮಹಲೋ | ಕೊಂಟ್ |

೫. ³⁴ಮೆಲ್ಲನೆ | ಯಾತ್ರಿತ್ | ಜಾಹ್ನವಿ |[ನದಿ?]ನೀ | ಕಡತಾ | ಕುಳು ನುಂ | ಬೂ |
 ಮಲ್ಲಾ | ಶಿಖರೋಂ | ಕುಳೆ ಗ್ರಾ | ಮ ನದೀ | ಬೆಳಿರಾ | ಸ್ವಿ ಪ್ರದೇ | ಶೋ
 ಉಲ್ಲಂ | ಫಿತವು | ತ್ವಲ ನಿ | ಗಮಿತ್ | ತುಹಿನಾ | ಚಲೋಂಟಾ | ಸ್ವಾ |
 ಮಲ್ಲಾಂ | ತಕನಾ | ರೆಸ್ವಾ ಭ | ಕ್ವಿತವಾ | ಲೆಭಿತೋಂ | ಡೆರ್ ಮು | ಕ್ವಿ |

ಅಂಶಗಣಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ದೀರ್ಘಸ್ವರಗಳನ್ನು ತಾಡವಾಲೆಯಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿ ರುವುದರಿಂದ, ಈ ಮೇಲಿನ ವೃತ್ತಗಳ ಧಾಟಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಲಯವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಊಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೆನ್ನಬಹುದು.

ಹೀಗೆ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಮಲೆ, ತರಳ, ತೋಟಕ, ವನಮಯೂರ, ಚಿತ್ರಪದವೃತ್ತಗಳನ್ನೂ, ಜೊತೆಗೆ ಅವುಗಳ ಲಯಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಸಿ ಕೊಂಡು, ಕೆಲವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಗುರುಲಘುಗಳನ್ನು ಅತ್ತಿತ್ತ ಪಲ್ಲಟಮಾಡಿ ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡ ಹೊಸವೃತ್ತಗಳನ್ನೂ, ದ್ರುತವಿಲಂಬಿತ ತೋಟಕವೃತ್ತಗಳ ಧಾಟಿಗೆ ಹೊಸ ತಿರುವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ರಚಿಸಿದ ನವೀನವೃತ್ತಗಳನ್ನೂ ಅಂಶಗಣದ ಇತರ ವೃತ್ತಗಳನ್ನೂ ವಿಷ್ಣುತುಂಗನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಅಂಶಗಣದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಈತ ರಚಿಸಿದ ವೃತ್ತಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಯಶಸ್ವಿಯಾದಂತೆ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಕವಿಗೂ ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಇಷ್ಟ ವಾದಂತೆ ಅನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಈ ರೀತಿಯ ವೃತ್ತಗಳು ಇಡೀ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಹದಿಮೂರು ಮಾತ್ರ ಇವೆ.³⁵

ಶ್ರೀಯುತ ಸೇಡಿಯಾಪು ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟರು ಈ ವೃತ್ತಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ 'ಈತ ಪ್ರಯೋಗಶೀಲನಾದ ಒಬ್ಬ ಕವಿ. ವೃತ್ತಬಂಧವನ್ನು ಮಾತ್ರಾಬಂಧವಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಹೊಸ ವೃತ್ತಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಈತ ತಾಳಗಳಿಗೊಪ್ಪುವ ಸಮ (ಲಯದ)ವೃತ್ತಗಳನ್ನೇ ಆಯ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸಬಹುದು.

ಸಂಸ್ಕೃತವೃತ್ತಶೈಲಿಯನ್ನು ಈತ ಅನುಕರಿಸಿದ್ದರೂ, ಕನ್ನಡದ ದ್ವಿತೀಯಾಕ್ಷರ ಪ್ರಾಸ ವನ್ನು ಎಲ್ಲ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ತಪ್ಪದೆ ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಸಂಸ್ಕೃತವೃತ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಪಾದಾಂತ್ಯವು ಗುರುವಾಗಿರಬೇಕಾದುದು

³⁴ ಸಂಸ್ಕೃತದ 'ಅಲೋಲಾವೃತ್ತ'ದಿಂದ ಸ್ಫೂರ್ತಿಪಡೆದು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿಯೇ ಎಂಬಂತೆ ರಚಿಸಿರುವ ಅಂಶಗಣದ ವೃತ್ತಗಳು ಇವು ಆಗಿರಲೂ ಬಹುದು. (ಸಪ್ತಚಿನ್ನಮಲೋಲಂ ಮಂ ಸಂ ಮಂ ಭಗಯುಗ್ಮಂ - ಛಂದಸ್ಸಾರ : ಪುಟ 57) {ಇಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಿಸಲಾದ ನಾಲ್ಕು ಪದ್ಯಗಳು ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಣಾಧಾರದಿಂದ ರಚಿತವಾದ ಷಟ್ಪದಿಗಳು. ಆದರೆ ಕೊನೆಯದು ಆ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದುದಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯರು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಈ ಐದನೆಯ ಉದಾಹರಣ ಪದ್ಯವನ್ನಿರಿಸಿಕೊಂಡೇ ಆಗಿದೆ. -ಡಾ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಬೆಳ್ಳೂರು.}

³⁵ {ವಿಷ್ಣುತುಂಗನ ಗ್ರಂಥ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ದೊರಕಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅವನು ಬಳಸಿದ ಷಟ್ಪದಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದು. ದೊರಕಿದ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಷಟ್ಪದಿ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೬. ಕವಿಗೂ ಈ ಬಂಧ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸಂಪಾದಕರ ಒಂದು ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಊಹೆಯಷ್ಟೇ ಎನ್ನಬಹುದು - ಡಾ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಬೆಳ್ಳೂರು}

ನಿಯಮ. ಆದರೆ ವಿಷ್ಣುತುಂಗನ ಛಂದೋ ನಿಯಮಪ್ರಕಾರ ಪದಾಂತ್ಯವು ಹ್ರಸ್ವವಾಗಿದ್ದರೂ, ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಅದು ಗುರುಸಂಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡ ಛಂದಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪದ್ಯಾರ್ಥದ ಕೊನೆಯು ಗುರುಸಂಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತದೆಂಬ ನಿಯಮವಿದೆಯಷ್ಟೆ. ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಚತುಷ್ಟಾದವೃತ್ತಗಳ ಪ್ರತಿ ಪಾದಾಂತ್ಯಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದು, ಪ್ರಯೋಗಶೀಲವೃತ್ತಕಾರನಾದ ವಿಷ್ಣುತುಂಗನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ, ಪ್ರತಿಪಾದದ ಕೊನೆಗೂ ಗುರುಸಂಜ್ಞೆಯುಳ್ಳ ಪದಗಳನ್ನೆ ಹುಡುಕುವ ಶ್ರಮ ಕವಿಗೆ ತಪ್ಪಿದಂತಾಗಿದೆ.

ಕೆಲವೆಡೆ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾಗೂ ಚತುರ್ಥಚರಣಗಳ ಆದಿಯಲ್ಲಿ, ಆಯಾ ವೃತ್ತಗಳ ಗಣನಿಯಮಕ್ಕೆ ಒಳಪಡದ ಲಯಪೂರ್ವಗ್ರಾಹಿಯಾದ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಅಕ್ಷರವು ನುಸುಳಿಕೊಂಡ ಉದಾಹರಣೆಗಳೂ ಇವೆ. ಉದಾ:-

೧. ನುಂಬಟೊಂಜಿ ರಥಂಟ್ ಯಾದವರಾಜೆ ಶ್ರೀವಸುದೇವೆರಾ
ಪ್ರ - ಲಂಬಸೂದನೆ ಗಾಂದಿನೀ ಸುತೆಯಾರೆ ದಿವ್ಯಕುಮಾರೆರ
೨. ಇಂಚಿತ್ತಿನಜಾಂಡ ಘಟಂಕುಳೆಟೀಯೆನ್ನತ್ತಧಿಕಂತಾ
ವಿ-ರಿಂಚೇರ್ಕುಳೆ ಸಂಘೊಮುದೀತ್ ಲೆಯೀತಾನಂದಿತರ್ಪ್ಪಾ
೩. ಧರ್ಮನ್ ಪ್ರತಿ ವ್ಯಾಕುಲಿತ್ಪಪನೇ ಧರೆಟೆಯ್ಯಲ ನಾಡ್
ಅ-ಧರ್ಮೇ ನಡೆತಾಡೆ ಪ್ರವೇಶಿತೆನಾ ರೋಷಾನ್ವಿತೆಯಾಸ್ವೆ

ಸಂಸ್ಕೃತದ ಅನೇಕ ಸಮಲಯವೃತ್ತಗಳು ತಾಳಬದ್ಧವಾಗಿದ್ದು ಉತ್ತಮ ಗೇಯಾಂಶ ಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಹಾಡುಗಳಂತಿವೆ - ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ. ಆದರೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಅವುಗಳ ಗಣನಿಯಮಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಗಡುಸಾಗಿದ್ದು, ಕವಿಯ ನಿರರ್ಗಳವಾದ ರಚನಾಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ತುಂಬ ತೊಡಕಾಗಿವೆಯೆಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ತೊಡಕನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡ ವಿಷ್ಣುತುಂಗನು ಅವುಗಳ ನಿಯಮ ಗಳನ್ನು ಸರಳಗೊಳಿಸಿ, ಗೇಯಗುಣಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಾರದಂತೆ ಯಥಾಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಸಮಗ್ರ ವೃತ್ತಶೈಲಿಗೇ ಒಂದು ಹೊಸ ಆಯಾಮವನ್ನೊದಗಿಸುವ ಒಂದು ವಿನೂತನಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿರುವನೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ತಪ್ಪಲ್ಲ.

ಒಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ, ಈ ಕಾವ್ಯದ ಮೂಲಕವಾಗಿ ವಿಷ್ಣುತುಂಗನು ಅನೇಕ ಹೊಸ ವಿಷಯಗಳ ಕಡೆಗೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಕನ್ನಡ ತುಳುವೆಂಬ ತ್ರಿಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತನಾದ ಆತನು, ಒಬ್ಬ ತತ್ತ್ವಚಿಂತಕನಾಗಿ, ಲಿಪಿಸಂಶೋಧಕನಾಗಿ, ಭಾಷಾಂತರ ಕಾರನಾಗಿ, ಉತ್ತಮಕವಿಯಾಗಿ, ಪ್ರಯೋಗಶೀಲನಾದ ಛಂದಶ್ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನಾಗಿ, ಇಂದಿಗೆ ಸುಮಾರು ಮುನ್ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ತುಳುವ ಜನಪದರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬೃಹತ್ಕಾವ್ಯವೊಂದನ್ನು ಬರೆದು, ತುಳುಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಮೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅಪಾರ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಒಬ್ಬ ಮಹಾನುಭಾವನೆಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಹೃದಯರು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ.

ಕನ್ನಡ ಲಿಪ್ಯಂತರಕಾರ್ಯ:

ತುಳುಲಿಪಿಯೆಂಬ ರೂಢಿಯ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲಾದ ಈ ಕಾವ್ಯ ವನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಲಿಪ್ಯಂತರ ಮಾಡುವಾಗ, ಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವೊಂದು ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಯಿತು. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ವೇದಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ತುಳುಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಏಕಾರ ಮತ್ತು ಓಕಾರಗಳಿಗೆ ಲಿಪಿಸಂಜ್ಞೆಯಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಏಕಾರ ಮತ್ತು ಓಕಾರಗಳ

ಲಿಪಿಸಂಜ್ಞೆಯನ್ನೇ ಎಕಾರ ಒಕಾರಗಳಿಗೂ ವಿಷ್ಣುತುಂಗನು ಬಳಸಿರುವನು. ತುಳುವಿನ ಸಗೋತ್ರಲಿಪಿಯಾದ ಮಲಯಾಳದಲ್ಲಾದರೆ ಇವಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಲಿಪಿಸಂಜ್ಞೆಗಳಿವೆ. ತುಳುಲಿಪಿ ಯಲ್ಲಿ ಅವು ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ, ಇದು ನೇರವಾಗಿ ಆರ್ಯಏಲುತಿಂದಲೇ ಕವಲೊಡೆದ ಒಂದು ಲಿಪಿಶೈಲಿಯಾಗಿರಬೇಕು - ಎಂದು ಊಹಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಪ್ರಕೃತ, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಲಿಪ್ಯಂತರ ಮಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಎಕಾರ ಮತ್ತು ಒಕಾರಗಳಿವೆ - ಎಂಬುದನ್ನು ಛಂದಸ್ಸಿನ ಆಧಾರದಿಂದ ಊಹಿಸಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಆದರೆ ಮುಂದೆ ಒತ್ತಕ್ಷರವಿರುವಾಗ ಹಿಂದಿನ ಅಕ್ಷರವು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಗುರುಸಂಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವುದರಿಂದ, ಅಂಥಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಕಾರ ಒಕಾರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಡಕಾಗಿದೆ. ಅಂಥಾ ಒಂದೆರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಊಹೆ ತಪ್ಪಾಗಿರಲೂಬಹುದು. ಅಥವಾ ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಿರಲೂಬಹುದು.

ಹಾಗೆಯೇ 'ಆ' ಎಕಾರವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು, ತಾಡವಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಆ'ಕಾರ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿರಹತ್ತಿರ ಬರೆದು ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಇದು ಲಿಪಿಕಾರನ ಪ್ರಮಾದದಿಂದಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲು ಮರೆತಂತೆಯೇ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಛಂದಸ್ಸಿನ ಗತಿಯನ್ನಾಧರಿಸಿ, ಬೇಕಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘವನ್ನು ಗುರು ತಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಗೊಂಡ ತುಳುಭಾಷೆಯನ್ನು ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿದಾಗ, ಒಂದು ಹೊಸ ವಿಚಾರವು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಂದರೆ ಅಕಾರಾದಿಯಾಗಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತಪದಗಳ ಆದಿಯ ಅಕಾರವು ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರವಾಗಿ ಲೋಪಹೊಂದಿದ್ದುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಉದಾ:- ಅಲಂಕರಿಪು > ಲಂಕರಿಪು; ಅರಾತಿ > ರಾತಿ; ಅಜಾತಶತ್ರು > ಜಾತಶತ್ರು ಇತ್ಯಾದಿ. ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ನೋಡಿದಾಗ ಫಕ್ಕನೆ ಅಪಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಎಡೆಯಾಗುವುದು ಸಹಜವಾದ್ದರಿಂದ, ಅಂಥಾ ಉಪ್ಪ ಅಕಾರವನ್ನು 's' ಸಂಜ್ಞೆಯಿಂದ ಗುರುತಿಸಿ ಕಾಣಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಟಿಪ್ಪಣಿ:

ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ 'ಆಯೆ ಪಣ್ಣಪ್ಪೆ, ಏನ್ ಪಣ್ಣಪ್ಪೆ' ಎಂಬ ವಾಕ್ಯ ಪ್ರಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ 'ಪಣ್ಣಪ್ಪೆ' ಎಂಬ ಪದಗಳು ಸಮಾನವಾಗಿ ಕಂಡರೂ, ಇಲ್ಲಿಯ ಎಕಾರಗಳು ವಿಭಿನ್ನ ವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ. 'ಆಯೆ ಪಣ್ಣಪ್ಪೆ' ಎಂಬಲ್ಲಿ ಸಂವೃತ ಎಕಾರವೂ, 'ಏನ್ ಪಣ್ಣಪ್ಪೆ' ಎಂಬಲ್ಲಿ ವಿವೃತ ಎಕಾರವೂ ಧ್ವನಿತವಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಧ್ವನಿಮಾಗಳ ಉಚ್ಚಾರವು ವ್ಯತ್ಯಸ್ತವಾದರೆ, ಅರ್ಥವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುವುದು ಸಹಜ. ತುಳುಭಾಗವತದ ತಾಡವಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಯಾವುದೇ ಲಿಪಿಸಂಜ್ಞೆಯನ್ನು ಬಳಸಿದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಲಿಪ್ಯಂತರ ಮಾಡುವಾಗ, ಇಂಥಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿವೃತ ಎಕಾರವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಎಕಾರಸಂಜ್ಞೆಯ ಹತ್ತಿರ (*) ಆ'ಕೊತ್ತನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದೇನೆ. ಉದಾ : ಪಣ್ಣಪ್ಪೆ, ಪಣ್ಣೆ.

ತುಳುವಿನ ಕೆಲವು ಅಪೂರ್ವಪದಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು 'ಅರ್ಥಕೋಶ'ದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿ ದ್ದರೂ, ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರತ್ಯಯಗಳ ಹಾಗೂ ಕ್ರಿಯಾರೂಪಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ 'ಆರೆನ, ಈರೆನ' ಮುಂತಾದ ಪದಗಳಿಗೆ 'ಅವರ, ನಿಮ್ಮ' ಎಂಬ ರೂಢಿಯ ಅರ್ಥಗಳು ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಂಜಿತ ವಾಗದೆ 'ಆರ್ + ಎನ - ಅವರು ನನ್ನ; ಈರ್ + ಎನ - ನೀವು ನನ್ನ' ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಘಟಿತಾರ್ಥಗಳೂ ಗೋಚರವಾಗುವ ಸಂದರ್ಭವಿರುವುದರಿಂದ, ಇಂಥಾ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪದವಿಂಗಡಣೆ ಸರಿಯಾಗದಿದ್ದರೆ, ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತೊಡಕಾಗು ವುದು ಸಹಜ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಕಂಡಲ್ಲಿ, ಆಯಾ ಪುಟಗಳ ಕೆಳಗೇ ಲಘುಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರಾರಂಭದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಟಿಪ್ಪಣಿಯಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ನಮೂದಿಸಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು, ಮತ್ತೆ ಪುನರಾವರ್ತನೆ ಮಾಡುವ ಸಾಹಸ ಮಾಡದ್ದ ರಿಂದ, ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ

ಹೋದಂತೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಯ ಕೆಲಸ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಗುರವಾದಂತೆ ಕಾಣಿಸಲೂಬಹುದು. ಆದರೂ, ಕಥಾಸಾರ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಕೋಶಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ, ಅರ್ಥಗ್ರಹಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೊಡಕಾಗದೆಂದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ.

ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದನೆ:

ಈ ಗ್ರಂಥವು ಏಕೈಕ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ(codex unicus)ಯಾದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಪಾಠಾಂ ತರಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಉಭಯರೀತಿಯ ಊಹೆಗೆ ಎಡೆಯಾಗುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ಸಂದೇಹಾಸ್ಪದವಾದ ಎರಡು ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಪಾಠಾಂತರದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುತ್ತೇನೆ.

ಕೆಲವೆಡೆ ಪ್ರತಿಕಾರನಿಗೆ ಮೂಲಪ್ರತಿ ಅರ್ಥವಾಗದಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ವೊದಗಿದಾಗ ಮುಂದೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು - ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿಟ್ಟು ಕೊಂಡೋ ಏನೋ, ಈ ತಾಡವಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವೆಡೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಖಾಲಿಜಾಗ(space)ವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡದ್ದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವೆಡೆ ಪ್ರತಿಮಾಡುವಾಗ, ಪ್ರಮಾದವಶಾತ್ ಕೆಲವು ಚರಣಗಳೇ ಬಿಟ್ಟುಹೋದದ್ದೂ ಇದೆ. ಕೆಲವು ಪದಗಳೇ ಲೋಪವಾದದ್ದೂ ಇದೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಂತಸ್ಸಂಭಾವ್ಯತೆ(Intrinsic Probability)ಯನ್ನು ಊಹಿಸಿ, ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಲ್ಲಿ ಊಹಾತ್ಮಕ ಪರಿಷ್ಕರಣ(Conjectural Emendation)ವನ್ನು ಚೌಕ ಕಂಸದೊಳಗೆ ಬರೆದು ಸೇರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಕವಿಹೃದಯವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ ವಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕವಿಯು ಬಳಸಿದ ಹಳೆಯ ತುಳುವಿನ ಭಾಷಾಶೈಲಿಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ತಲುಪಲು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವೆಂದು ತೋರಿದಲ್ಲಿ, ಆ ರೀತಿಯ ಗ್ರಂಥಪಾಠಗಳನ್ನು ನಕ್ಷತ್ರಚಿಹ್ನೆ ಗಳ ಮೂಲಕ ಗುರುತಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನಷ್ಟೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ಗ್ರಂಥಸಂಪಾದನಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದ ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾ ನಿಲಯಕ್ಕೆ, ಛಂದೋವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ ಶ್ರೀ ಸೇಡಿಯಾಪು ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟರಿಗೆ, ಶಬ್ದಾರ್ಥಕೋಶವನ್ನು ಓದಿನೋಡಿ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನಿತ್ತ, ತುಳು ನಿಘಂಟುವಿನ ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಡಾ. ಯು. ಪಿ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಿದ ಡಾ. ಸುಶೀಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಪದ್ಮನಾಭ ಕೇಕುಣ್ಣಾಯ ಇವರಿಗೆ, ಉಡುಪಿಯ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಿರುವ ತುಳುಲಿಪಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದ ಶ್ರೀ ಕನರಾಡಿ ವಾದಿರಾಜ ಭಟ್ಟರಿಗೆ, ತುಳುಲಿಪಿ ಅಕ್ಷರಮಾಲೆಯನ್ನು ಅಂದವಾಗಿ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟ ಕಲಾವಿದ ಶ್ರೀ ಕೆ. ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟರಿಗೆ, ಈ ತಾಡವಾಲೆಯ ಸಂಗ್ರಹಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನೆರವಾದ ಮಧೂರು ಪ್ರಭಾಕರ ಸರಳಾಯರಿಗೆ - ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ಹಾರ್ದಿಕ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

[ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದಿಂದ 'ಶ್ರೀಭಾಗವತೋ' ಕೃತಿಯು 1984ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತವಾದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ]